

FINANCIAL BUSINESS

Discussion on the voting of Demands for the Grants 1982-83 Demand Nos 43, 44, 45 and 46 :

SRI C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.).—Mr. Speaker, Sir, I thank you for having given me an opportunity to speak on the demands of Public Works Department.

MR. SPEAKER.—We have to conclude the discussion today, not only discussion but today's business also.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I will not take much time. Sri H. D. Deve Gowda has already touched all the points during his two and a half hours discussion. He has not left any points for us.

Sir, Public Works Department is a very big department and it is also an old department of the Government consisting of technocrats. But I am sorry to say that this Department does not have its own research and development wing. I don't know why the Public Works Department consisting of several Chief Engineers, Superintending Engineers and Assistant Engineers do not have this research wing. The Secretary to Government is also an Engineer and he should have thought about it. Research and Development wing is necessary which helps in doing quality work in the matter of construction, asphaltting etc. Originally this Department consisted of all departments such as Major Irrigation, Minor Irrigation, Communication and Buildings, Town Planning etc. Then during reorganisation division took place. This department was divided in a haphazard way.

10-30 A. M.

With the result the Department is very much pruned. It is not only that ; there is a Chief Engineer for establishment doing the postings of Junior Engineers, Assistant Engineers and Executive Engineers. That is all his work. When you divided the department, I want to know whether it was divided on scientific basis with staff pattern. It is not as if somebody wants Minor Irrigation, post half a dozen Engineers under him. That is not the way. Division was done some years back. You must appoint some experts to know how the PW Department must be reorganised. Only one Secretary is not enough for the whole of the Public Works Department. That also you must think. Creation of Department is no good if it is not effective and if it is not good for the State and the people. Therefore, my suggestion is that Zones must be reorganised with enough staff. Everybody attacks the PWD because there is inordinate delay

in the completion of the projects. Sir, whatever may be the work in the PWD, if they say 5 years, it will take ten years. You take any project of the PWD in the country, I am not blaming the present set up. It is there for the last so many years. What is the remedy now? If the completion of a project is delayed escalation will be there, the cost of the project will go up and the contractor will claim more and sometime he goes in for arbitration. Therefore, what I am saying is, that there should be performance, progress evaluation and review. Every unit must follow this. This has not been followed. There are so many meetings. If you phone up to any officer, you will be told that he is in the meeting. Why should there be meeting every day? The meeting must be arranged properly once in a month or once in 3 months to know the progress, evaluation, review etc. This must be done at the Assistant Engineer level, Executive Engineer level, Superintending Engineer level, Chief Engineer level and at the Government level by the Minister. The Hon. Minister Sri Kagodu Thimmappa will call somebody to his house and there will be discussion on where a high school should be located because there will be two persons asking for that high school to be located whether at Soraba or Sagara. You must call all the Chief Engineers to know the progress they have made and to know about the reduction of cost, whether they are maintaining the speed and progress. That is more important. Take for instance Kali Project, Malaprabha and Gataprabha projects. They are still going on. Nobody knows when they will be completed. Time schedule must be followed scrupulously and the work must be completed within the estimated cost and well in time. One Minister comes and starts the work and another Minister comes, the work continues and another Minister again comes, the work again continues. By that time, the Superintending Engineer retires or by that time he would have been transferred and he will blame others, like Upper Krishna project. They got the World Bank Loan. Have they completed the project in time? Cement bags are missing. They do not have the progress evaluation and performance meeting. I know these Executive Engineers and Superintending Engineers go and stay in Guest House and eat some good food and come back. They must go to the field, to the work spot. Before any project starts, there will be a Guest House near the project site. There are good Guest Houses in Harangi and Hemavathy. I went there but I did not stay in Guest Houses. What I wanted to say is, you must make every one of them responsible for the progress of the work. There is a trick in the PWD. That is arbitration. There is a clause in the PWD code. The other day one Chief Engineer was saying that if 75% of

PWD funds go to PWD and 25% go outside, he would tolerate but 75% go outside and therefore, he would not tolerate. What I say is, cent percent must go to the work. These PWD Officers are being paid by the Government. The contractors, when tenders are invited, give sometimes misleading tenders, thereby misleading the Engineers in spite of their skill and abilities and they go in for arbitration. Who are the members of the arbitration? All retired Chief Engineers. For one day, they have been paid Rs. 1000, as sitting charges plus to and fro air tickets and free stay in a five star hotel. Sir, I was staying some time back in Delhi. There was a dispute between Andhra and Karnataka over Krishna waters. They had appointed one Advocate on behalf of Karnataka Government. The condition was to give to and fro air tickets, free food and free stay plus Rs. 1000 or so. How I came to know is, daily I used to go to the dining table in Karnataka Bhavan. Karnataka Bhavan food is better than the food of any five star hotel. Every time I used to see one full chicken on one of the tables, which was nicely baked. I thought that the man near the table was some very important person coming from abroad. I asked the server who he was. He said that he was so and so, advocate from Calcutta and lawyer for Karnataka Government. Should he have full chicken just because there is a condition that he is given free food. In arbitration cases, majority of awards go in favour of contractors. Are our engineers incompetent to argue before the arbitration? You please kindly check up, in all zones, awards always were in favour of Contractors. Whether the contractors were on the right side please scrutinise. Instead of appointing the retired Chief Engineers, Government must have a machinery whereby the Minister himself should sit in judgement. The contractor claim Rs. 80 lakhs. If he gets the claim of at least Rs. 40 lakhs, he will be happy. The money is Government's. Therefore kindly see that the Code is amended in such a way that justice should be done. I am not suggesting that the Contractor should be denied the justice. But this type of arbitration will always incur heavy loss to the Government. Regarding maintenance of roads, from 1970-80 there was not much attention towards it but after Sri Kagodu Thimmappa took over this portfolio, he is attending to it. Prior to that the monies were diverted to the construction of projects. Now you must give more money for the maintenance of roads and buildings. You have to give a couple of crores of rupees. Roads in Mangalore are very bad and even all over Karnataka roads are not good. Asphalted and carpeting of link roads in villages are not done. Sri B. Bangarappa, when he was Minister, prepared one Master Plan. What happened to it, I

do not know. He told that he will go to the World Bank and get thousands of crores of rupees loan. Whether you have approached the World Bank or at least in the name of approaching the World Bank, whether you have visited United States, Please let us know.

Or have you visited 30-40 European countries or Japan? I do not know. But, what happened to the plan? We do not know. But, the roads remain the same. I know after you came you are taking some interest in your Department. But, you must have more money. You ask the Chief Minister to get more money because the roads are very bad. You think about the roads only at the time of the elections. Then also you do not care because you go in taxi, or in somebody's car or jeep. But, the poor villagers must have proper communication. I know the PWD has got Engineers whether Civil, Mechanical or Electrical. They are all qualified. But, your architect attached to the PWD is not a qualified man. If the architect is not qualified, how can you plan for roads or buildings or for any other thing? Please appoint a qualified architect attached to the PWD, particularly communications and buildings. There must be co-ordination between the communication, buildings and the National Highways. In spite of the fact that a person from our Karnataka is the Minister at the centre, Tamil Nadu and other places are getting more funds from the Central Government for the maintenance, repairs of the National Highways. On our National Highway No. 7 the missing links have not been attended to. The National Highways from Solapur to Hyderabad, passing through Humnabad to Bidar—those roads are not attended to all these years. Therefore, you must approach the Central Government Minister to get more funds for the roads, National Highways. Now, of course new persons have come. I hope they will do. For Sri Kagodu Thimmappa I have got a word of praise. This is for the first time there was no competition to become the PWD Minister During those days when the Ministry was to be formed discussion used to be there; there would always be a fight for so and so to make the PWD Minister. I do not know why. There was a fight. A person will issue a statement, and some group of MLAs would meet the Chief Minister and used to say that so and so should be the PWD Minister in those days. I do not know why. PWD Minister was powerful. But, now without any influence, without any representation Sri Kagodu Thimmappa became the Minister for PWD. This is for the first time in the history of PWD that Sri Kagodu Thimmappa and the Chief Minister Sri Gundu Rao made a SC person the Chief Engineer for communications and Buildings. In those days it was considered to be a prestigious

position. Therefore, I am glad he made a SC person as the Chief Engineer. There was no Chief Engineer amongst SCs for all these years. But, still people were tolerating continuously. Nobody bothers about it. They tolerated. There are about 5 C.Es. There were 29 C.Es. No SC in those days. We tolerated. Therefore, I compliment Sri Kagodu Thimmappa having given a chance and he has also posted S.E. for some circles. For the first time S.Es were posted for circles. He has also assured the other day in the House that the backlog will be filled by direct recruitment and also he will relax the rules pertaining to the experience of 5 years to two years. I would only appeal on behalf of all. Somebody says there is no person belonging to Vokkaligas as Deputy Commissioner in the State. You must reflect the aspirations, the desire of the people to have Deputy Commissioner of their choice. Everybody talks. They are not communal. You are not against any community. You are socialist in outlook. You do not believe in caste system. If they want their man, put them in the office, in the Cabinet. If there is no person belonging to major community they say our people one not included in the cabinet. That is the attack. I am only suggesting to Sri Kagodu Thimmappa that while posting, one or two persons belonging to weaker community may be posted. In our country we have not passed any resolution for abolishing the caste system.

MR. SPEAKER.—It is there in the constitution. In the Constitution it is abolished. Untouchability is abolished.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Untouchability is different from the caste system. I am talking about the Iyengars, Iyers, Gowdas. They have not left it. How can we say we are a secular state? What I am trying to say is to remove caste system. Kindly see in PWD, Irrigation Department, they must represent all communities. SCs have now become C.Es. not on account of the caste. They have become C.Es on account of the merit. I was representing to the former Chief Minister and former Chief Secretary to make reservation for SCs in Class I. They said 'No, it will not be done'. SC will not be allowed beyond the Executive Engineers level. They can ask only for Executive Engineers posts. That is the stand they had taken. Somebody has come, because of the merit, qualification, service and competency. But, what about others? For, all these years they were ruling. They were the S.Es, and E.Es. Therefore, I compliment for the help he has rendered to the SC as the Minister for PWD. I hope whatever he has said on the floor of the House, he will keep it, recruit and give adequate representation for the SCs/STs. One more

point is that there is a feeling that in the PWD we have got 18% reservation for SCs and STs. I am sorry we do not have. Even among Assistant Engineers, we do not have 18%. There is hardly 7% to 8%. It is because for the last 30 years want only some of those Ministers for PWD from the beginning have not recruited SCs. When they recruited they should have followed the reservation. Of course, they say some casual labourers, gangman in work charged establishments were recruited by individual discretion. Now there is a demand that they should be made permanent. If you make permanent, you must first recruit 18% and then confirm them. Otherwise, the percentage of scheduled castes and scheduled tribes will still go down. If you confirm, though it is temporary, they get increment, promotion and are also entitled for pension. Confirmation makes him a regular Government employment. The Hon'ble Minister for Public Works Department should see that justice is done there also for those who have not been represented in these posts i.e. gangmen in the work charged establishments. With these words, I thank you.

†SRI QAMARUL ISLAM (Gulbarga).—Mr. Speaker Sir, you have given me an opportunity to speak on the PWD Demand. Sir, I happen to be an engineer. If I don't speak on the engineering community I will be failing in my duty. The engineers' problem has become a burning problem in the State since twenty years. The Engineering Community is supposed to be the pillar of the nation. When Aryabhata was launched, every paper said it was an achievement for the country and the credit should go to our scientists and engineers. We are sitting in this building, which is a monument today and the credit goes to the engineers. Sir, there is a problem of engineers. They have been fighting for the common pay scales. The engineering course is five years, the medical course is of 4½ years with one year course as House Surgeon and similarly Veterinary Doctors also have to study for five years. But here what has happened, if you just compare pay scales of engineers with others, in 1955 it was Rs. 116-200 and that of Doctors Rs. 100-150. In 1960 it was 150-300 for both engineers and doctors. In 1961 the pay scale of Engineers was 200-375 and that of Doctors 250 to 450. From 1961 onwards, the pay scale of doctors increased to Rs. 300 to 700, whereas engineers scale was 225-400 only. Further, in the year 1970 the doctors scale was fixed at Rs. 400-950 and that of engineers as 275 to 550. The one man Commission headed by the late Sri

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Narayan Pai, retired Chief Justice recommended common payscale of Rs. 660-1300 for Doctors, Engineers and Veterinary Doctors. Though the Government in the year 1977 sanctioned it, differentiated between engineers and doctors. The engineers payscale was fixed at Rs. 660-1300, whereas doctors were given 900-1750. Again from 1.1.1982 The Asst. Engineers were given the payscale of Rs. 920-1750, whereas the doctors were given Rs. 1200. Recently on 7th July, the scale of Veterinary Doctors was increased to Rs. 1100-2025. I want to know from the Hon'ble Minister why there is discrimination in payscales when these are all professional courses. In principle, the Narayan Pai Commission had also recommended common payscales. why the Government has discriminated? Recently, a Cabinet Sub-Committee was appointed in which Sri Kagothu Thimmappa, PWD Minister and Sri Y. Ramakrishna, Law and Parliamentary Affairs Minister were also members. Sri Y. Ramakrishna declared on 7th July, while replying to the Demand of his department, the increase in payscales of Veterinary Doctors from Rs. 920 to 1100-2025. Similarly, I request the Hon'ble Minister for Public Works also to equate the payscales of engineers with others. There are three thousand Asst. Engineers in Karnataka. Out of that 2000 have already reached Rs. 1200 and above. As far as the financial commitment is concerned, it will be only Rs. 14 lakhs if the payscales are enhanced. Now the engineers have become demoralised because they are thinking that though they are called as Asst Engineers and have completed five years course, the doctors, who study for 4½ years and the Veterinary Doctors who also study for five years, have been given the payscale of Rs. 1200 and onwards, whereas the engineers are given only Rs. 920. So there is a sort of disappointment among the engineers. I stand on principle and it should be one principle. Sir, there is not much financial commitment on this if the Government enhances the payscale of engineers.

Sir, coming to this National Highways, when we travel from Bangalore to Gulbarga there is National Highway No. 4. We will go from Bangalore to Hiriya and from there to Gulbarga. There is national highway No. 7 from Humnabad to Hyderabad. It is beautifully maintained and we can cover the distance just within two hours. But it is most unfortunate that the road between Humnabad and Hiriya, which is a State highway, the condition is worst. Even the road between Bellary and Lingsugoor is worst particularly during the rainy season. I request the Hon'ble Minister to convert that link into a national highway and the Humnabad-Hiriya State highway should also be upgraded to national highway. In Gulbarga there is one road which comes under the public works Department!

Gulbarga happens to be the Divisional Headquarters and there are number of educational institutions and there is a University also. Sir, there is one road from railway station to Nehru road, which again leads to Hyderabad road. That road should be broadened. The Superintending Engineer has sent the proposals and the Chief Engineer has also recommended. There is lot of traffic on this road and there are more accidents. Especially there is a curve between the Corporation Office and the Government College and every month there will be one or two accidents there. I want that road should be broadened for which proposals have been sent and it should be taken up as early as possible.

I am thankful to the Chair for having given me this opportunity. With these few words I conclude my speech,

೧೧-೦೦ ಎ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರೆಡ್ಡಿ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿತ್ತು. ೧೯೫೨ರಿಂದ ೧೯೭೨ರವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಗಣನೀಯ ಪಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇತ್ತು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದೇ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಅಂಗವಿಜ್ಞೇದನ ಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಈಗ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಆಪ್ತಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಇಲಾಖೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ವಿಭಾಗಗಳೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಇ., ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಹೌಸಿಂಗ್, ರೋಡ್ಸ್, ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಸ್, ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮೆಷಿನರಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹರಿದು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮಗ್ರತೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಐದಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಮಗಾರಿ ಸಚಿವರು, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಚಿವರು, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಚಿವರು, ಹೌಸಿಂಗ್ ಸಚಿವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಾರ್ಯಮಗ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಟರ್ಮ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. After careful consideration Government are pleased to appointment Sri R.L. Shrestha, Retd., Chief Engineer as adviser to the Government to study in depth the existing structure and working of the Public Works Department. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ವರದಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಆ ಒಗ್ಗಿನ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಲ್. ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಮೂಲಕ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹಾಸ್ಯಸ್ಪದ. ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

- (i) To suggest norms and measures for improving the productivity of the department and restructuring of the department ಅಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? to make indepth study ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
- (i) to review the existing strength
- (ii) to review the adequacy of working of plant and machineries.
- (iii) to identify specific areas of a administrative and accounts course and to study any other issues

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು to study in adequate existing staff strength. ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣತಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಾರರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಬೃಹತ್ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಮಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. Work load Committee was constituted in 1977. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಇವುಗಾಗಿ ಸಚಿವರು ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವಾಗ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡು ಬಂತು ? ನಿಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಷನ್‌ವೈಸ್ ವರ್ಕ್ ಲೋಡ್ ಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿ. ಎಚ್. ಇ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ, ಮೋರಿ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದು ಪಿ. ಎಚ್. ಇ. ಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಮ್ಮ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಪಿ. ಎಚ್. ಇ. ಕೆಲಸ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ರೋಡ್ ಅಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಒಂದೇ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಜನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬರೇ ಒಂದೇ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಸ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಪಂಡಿತರು, ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ to review adequacy of working of plant and machineries including minor irrigation wing ವಿಚಾರವಿದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಅಂಡ್ ಮೆಷಿನ್ ಇದೆ. ಒಂದೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸುಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ತ ತಜ್ಞರು ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬುಲೋಮ್ ಮೆಕಾನಿಕಲ್

ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಆಗನ್ಸಿಸಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಚಾರ್ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಜಲ್ಲಿ, ಚಾರ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೋಡ್ ರೋಲರ್ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸಪರೇಟಾಗಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಪದವೀಧರರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಅಂಡ್ ಮೆಷಿನರಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜನ್ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಆಗನ್ಸಿಸಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೂಡಲೇ ಓಪನ್ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರದಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ನಿವೃತ್ತ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೋಪದೋಷಗಳು ಚಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಕೋಡ್ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪ್ರವಯಿ ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. 'ಎ' ಟು 'ಜಡ್' ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. To identify specific areas in administrative and accounts course and to prepare details of specification for various items of work, scheduled of rates, which require modification and suggest guidelines etc.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಕೆಳದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತಹ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರರಡ್ಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇವರು ದಿನಾಂಕ ರಿನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಏನಿದ್ದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ವರದಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಾರರ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈಗ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. There is Accounts Code and regarding detailed specifications for various items of work, the Chief Engineer is competent to do it and he can do it. To bring some specific improvements, you have to include a person who is well-versed in Accounts Code. P.W.D. Commissioner will become administrator automatically. ಆದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಒಬ್ಬರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬರು

ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. The P.W.D. Secretary will be the Administrative Head and for Accounts Department, some person from the Finance Department should be there. For detailed analysis of schedule of rates, you have formed a Sub-Committee. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಕಾರರು ಏನಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಾವು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. Even P.W.D. Commissioner will do it. I feel to look into the accounts code, a representative of the Finance Department or Finance Department or Finance Commissioner must be there. ಕಾನೂನು ನಿಯಮಾ ವಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೩-೪ ಜನ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು, ಪಿ.ಎಚ್.ಇ. ನಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೀಗೆ ೩-೪ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಒಂದು ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Then you have mentioned "to study any other issue concerning the PWD Department" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಇಷ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಹೋಗ ಬೇಕು? ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಈಗಿನ ಕೋಡನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಸ್ಸಿಮೇಟಿ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಬೇಕು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರ ಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಲಹೆಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಂಬುದು ಅನೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಮಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ಏಕಳೆ ವತ್ಯಾಸವಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದುದ್ದೈವವೆಂದರೆ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೋ, ಅಂತಹವರು ಬುಕ್-ವರ್ಮ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಾರರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಆ ಜಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹೈ-ಪರ್ಫರ್ಮೆ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ತಾವು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ, ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ವರದಿ ಏನಾಯಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್-ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೧೦-೧೨ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳು ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲಾದರೂ ಇದರ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್-ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್‌ನವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವರುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ತಾವು ಯಾರಯಾರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸುಮಾರು ೧೪ ರಿಂದ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎರ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಎಷ್ಟಾಯಿತು? ಅವರಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರುವ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರ ಇಲ್ಲ, ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿರೀದಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ? ಒಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಇವರ ಒಂದು ಆಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಶಿವಮೊಗ್ಗದವರು ಸಹ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಹ, ಅಲ್ಲಿ ಪಡೆಯದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಚ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ೧೯೨೦ ರಿಂದ ೨೦೦೦ ಮೂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ದುರ್ವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಲಿಸೆನ್ಸಿಟ್ಟಿದ್ದೀ ರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ೧ : ೨ : ೪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಲು ೬ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಧ ಮೂಟೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶಾಸಕರ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೭ ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೂವರೆ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ೬ ರಿಂದ ೮ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆಗಳಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆಪಿಕ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಐಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Because he is a technical man, he is an Engineering graduate, he knows much more than me and I cannot compete with him so far as technical matters are concerned. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫಾರಮ್‌ಲಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಲಿಬರೇಟರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇವರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದರೆ, I am prepared to refer the matter to the S.V.C. and get it examined.

ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಫಿನೇಟ್ ಆನ್ಸರ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ಸಹ ಹಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೨x೨=೪ ಮ್ಯಾಥ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎದಿಗೂ ೩x೯ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪಿಕ್‌ಷನ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ೧ : ೨ : ೪ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ಗೆ ಐಎಸ್‌ಐ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ೫.೯ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಬುಕ್ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ಲಿಬ್ರೇಟರಿ ಹೋಂ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ೬ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ೨೦ ಪೆಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ

೬ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಕೋಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇದೇ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ೧ : ೨ : ೪ ವಾಲ್ಯೂಮ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ನಾವಾಗಲಿ ನೀವಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಛೇಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐವಸ್‌ಐ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ೫.೯ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬುಕ್ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಪ್ರಕಾರ ೬.೬ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವು ಮೂರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕ್ ಆಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮ್ಯಾಥ್‌ಮ್ಯಾಟಿಕ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೇನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ನೀವು ಈ ಮೂರು ಫಾರ್ಮುಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ೭ ಮೂಟೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಯಾದ ಪ್ರಪೋಷನ್ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ೭ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತುಂಬಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಡಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—I think the hon'ble Minister will agree now. Sri B. V. Ramachandra Reddy is a Legislator; in addition to that he stays in the Legislators' Home; added to that he is an M.E. (Civil) Graduate. Now, when he refers to certain irregularities which the engineers have committed in the matter of construction of the Legislators' Home and in view of the fact that he stays in the Legislators' Home, why should not the Government think of appointing Sri B. V. Ramachandra Reddy as the Chairman of the one man Committee to go into the matter at least in respect of construction of Legislators' Home?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯನವರೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಪುರಸೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಂಥಾ ತಜ್ಞರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ೭ ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಪ್ರಕಾರ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಟೇಚರ್ ಸಹ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ೧ : ೬ ಹಾಕಬೇಕು. ೧ : ೮ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದನ್ನು ೮-೧೦ ದಿವಸ ಕ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ೧ : ೬ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಸ್ವಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. I am not standing on any prestige. I am not losing anything. You make out a case. ನಾನು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಫ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ೩-೪ ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೧ : ೪ ಕಾನ್‌ಟ್ರಿಬ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ವಾಲ್ಯೂಂ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಭೀಮಗಳೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅದರ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು

ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೂಟಿಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮಾನ ಏನೂ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. You work out a case. ನಾನು ಮಿಂಡಿಕವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ೬ ಮೂಟೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತೂಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೭ ಮೂಟೆಯ ತೂಕವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೂಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ತೂಕದ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇನಾದರೂ ೭ ಮೂಟೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವು ತೂಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನಹ ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಲ್ಲ. ಆ ತೂಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮೂಟೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ಮೂಟೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಲ್ಯೂಂ ಆಫ್ ವರ್ಕ್‌ನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೈಫಿಕ್‌ಮನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೦೦ ಮೂಟೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ೭-೮ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನನಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಮೇಲೂ ನಿಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಮಿಂಡಿಕವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ೪೭,೩೨೫ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಹೋಂ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟು ಮೂಟೆಯನ್ನು ತಾವು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದು ಪೈಕಿ ೨೪೫ ಮೂಟೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಳಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೂಟೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಮೊದಲೇ ತೂಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ಕೆ.ಜಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೆ. ಜಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೆ.ಜಿ. ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಐ.ಎಸ್.ಐ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ೧ : ೨ : ೫ ಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ೫.೯ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ೬.೯ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ೬ ಬರುತ್ತದೆ. It is based on facts from the Vigilance Department. Everybody knows it in the Engineering Department that how much cement is consumed per cubic metre of concrete. ನನಗೆ ವರ್ಷ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ೩ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದೇ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಎಫ್‌ಪಿಯಂಟ್ ಆಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೋಎಫ್‌ಪಿಯಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಪಕ್ಷ ೫ ಸಾವಿರ ಮೂಟೆಯಾದರೂ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವು ಏನೂ ಛೇಂಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಂ ಕನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಇರಬೇಕು ಲಾರಿಬೇಸ್ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಎಪಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸಿ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಬಾಕ್ಸ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಹೋಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ನೂ ಬಾಕ್ಸ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಅದಕ್ಕೇನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ವಿಜಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಇದೆ ಇವೆರಡೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈಗ ತಮಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೨ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಗ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಬಿ. ಕಾಂ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ೧೯೪೫ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ಸಾವಿರ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಚೈತನ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಐ. ಟಿ. ಐ. ಗೆ ಕ್ಯೂ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರೂ ಸಹ ಮುಂದೆ ಕ್ಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಒಂದು ಖಾತೆಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಖಾತೆಗೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ಗೆ ಹೇಗೆ ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿ ದ್ವೀಪೋ ಹಾಗೆಯೇ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಖಮರಲ್ಲಾ ಇಸ್ಲಾಂರವರು ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಭ್ರಮನಗಲ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಕೆಲವು ನುಡಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ Engineers are the pillars of the Nation' ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೧೧ ೨೦ ಎ.ಎಂ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಲ್ಪಿ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರುಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಇವೆ, ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಅವರ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ನಾನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಛೇದಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಇತ್ತು. ನನಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್‌ಗೂ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗೂ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ನಾನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಚಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೆಬರ್‌ನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಂಬಳವನ್ನು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇರುವಂಥ ೨,೫೦೦ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೭೦೦ ಜನಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂಥ ಜಾಗಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ೨೮೦೦ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರು ಸಂಬಳದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ೨,೮೦೦ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ಟೆಂಡರ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೆಟರ್ನಿ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ ಅವರೂ ಜನರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಕೆಲಸ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಸ್ಕೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವನಿಗೆ ರೇಂಜ್ ಸಿಗದೆ ಹುಲಿಯೆಂದು ಕೂಗಿಸಿಕೊಂಡಿತಂತೆ. ಇಂಥ ಅಪಾಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ಅಭಾತವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಫೆಟರಿಂಗ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಕುಲರಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗೆ ಪಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮೆಟರ್ನಿ ಸರ್ಜನ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಸಹ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಏನದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು, ಹತ್ತುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದ್ದಾಕುವಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎ. ಆರ್. ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೀವು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೇನು ಸಮಸ್ಯೆವಾಗುತ್ತದೆ? ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಸುಮಾರು ೨೫ ಪರಸೆಂಟ್ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯಲಾ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವರ್ಷ ಎ.ಆರ್. ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೆ ೨೫ ಅಥವಾ ೧೫ ಪರಸೆಂಟ್ ಹಣ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ತಾವೂ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಭಾವನೆಗಳು ಸರಿಹೊಂದದೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗಲೀ, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಗಲೀ, ಹೈವೇಸ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ, ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮರಾಠಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರ್ಪಾಮೆನ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಪ್ರದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದಾಗ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜನತೆಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಂದರೆ ಮೇನ್ ಸ್ಟ್ರಿಮ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ನಾಳಗಳು ಮಂಖ್ಯವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಬಹುದು, ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಬಹುದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹ ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೪,೬೨೮ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೪ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಳು ಇನ್ನು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೧೯೭೯ ರಿಂದ ೮೦ರವರೆಗೆ ೧೦೦ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲು ೪೯ ಸಾವಿರ ಕಿ.ಮೀ. ಇದ್ದುದು ಈಗ ೫೧ ಸಾವಿರ ಕಿ.ಮೀ. ಆಗಿದೆ. ಅಂದಾಗ ಇದರ ಪ್ರಗತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಆಗಿದೆ? ಬಹಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೧೭ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಟಾರ್ ಆಗಿದೆ. ವಾಹನಗಳಾಗಲೀ ಜನರಾಗಲೀ, ಬೇರೆಯವರು ಓಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ ರಸ್ತೆ. ಅಂದರೆ ಇರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗ ರಸ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಓಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವುದು, ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿರುವುದು ಮತ್ತು ವೆಟರ್ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಮೇಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಆಗಲೀ, ಅಜಬಾಜಿನ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗದೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈವೇನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ವೇನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಈ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಹ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೇ ಶುದ್ಧವಾಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದು ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳು ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳ ವೃದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೈನ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಗರಸಭೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪುರಸಭೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಯವರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳ ವೃದ್ಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವಂತಹ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾಗಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಮೈನ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇಹೋದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ರಿಪೇರಿ ವರ್ಗೈರ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನಗರವಾಸಿಗಳು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಾಗಲೀ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ

ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳು ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹವುಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವುಳ್ಳ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಾಗಲೀ ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲೀ ಮೈನೋಟಿನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೈನೋಟಿನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ತಿರುಪತಿಗೆ ಅಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ನಂದೀದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಶನಿವಾರ ಭಾನುವಾರಗಳಂದು ಜನರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಲ್ಲದೇ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಜನರಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಆ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲು, ಜಿಲ್ಲಿ, ಮರುಳು ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ವರ್ಷವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಯಿತು; ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವಂತಹ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಅವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೈನೋಟಿನ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೈನೋಟಿನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪತ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಡಜನರ ಮಕ್ಕಳು, ಹಿಂದಳದವರಾದ ಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಆ ಬಡಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮೈನೋಟಿನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಐದನೆ

ಯವನು. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೫೦೦ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯುದ್ಧ ರಂಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸ್ಟಾಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮೈನರ್ಸ್ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಲೀ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಲೀ ಅವರೂ ೪-೫ ವರ್ಷ ಓದುತ್ತಾರೆ; ಇವರೂ ಕೂಡ ೪-೫ ವರ್ಷ ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಖಾಸಗೀ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೪-೫ ವರ್ಷ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ೩೫೦೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೫ ಸಾವಿರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳ ಪೇಸ್ಟೆಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್ ಗಿಂತ ಪೇ ಸ್ಟೇಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತು; ಆಮೇಲೆ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಪೇಸ್ಟೇಲನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ಈ ಪೇಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ೬೬೦-೧೩೦೦ ರ ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪೇಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ಬಿ.ಡಿ.ಎಸ್. ಗ್ರಾಜ್ವುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಈ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪೇಸ್ಟೇಲ್ ಈಗ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಈ ಪಶುಮೈದ್ಯರಿಗೆ ೧೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ೯೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು ಇದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಹಾಲಿ ೩೫೦೦ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು ೧೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೦೦ ಜನಕ್ಕೆ ೧೮ ವರ್ಷಗಳಂತರ ಈಗ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರಾಗಲೀ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರಾಗಲೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಜನ. ಅವರ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ವೇತನಶ್ರೇಣಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವೀಧರರ ವೇತನಶ್ರೇಣಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎತಕ್ಕೆ ತರಬಾರದವು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು, ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಬೇರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಅನೇಕ ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಈ

ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಲ್ ಅಪರು ನಿಟೀಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಖಾಲಿ ಇರುವಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ಪರ್ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಈ ಓ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಂತಹ ಜನರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಭವದ ಉಪಯೋಗ ಆದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಓ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಜನ ಶಾಸಕರ ಬಳಿ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀದರರು ಒಂದು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಪಶುವೈದ್ಯಕಾಲ ಪದವೀದರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ ಸಂಬಳ ವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಅನೇಕರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿನ ಮಾನ್ಯ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಪಶುವೈದ್ಯಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ. ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹರಾದ ಘಟನೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಸಹ ಈ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪದವೀದರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಶುವೈದ್ಯರು ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸುಮಾರು ೨೫೦೦ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೊರಟರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಂಬಳಸಾರಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ರಾಜುಗೌಡ (ಹಾನೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಚಾಲನೆಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಇರುವಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಕೊರತೆಯಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ೭೦ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಜವಾದದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಂತಹವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಮಾನವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ

ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ೭೦ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮನೆಗಳಿಂದ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸರಿಯಾದಂತಹ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೆಲವಾರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದವರಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಇರುವಂತಹ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೋಖಲಾಭಂ ಕರಿಯ ತಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಲರ್ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಕ್ಕರೆಹಳ್ಳಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಯಾರು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ರಸ್ತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ಲಾಭವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೇ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸಹ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಚೀಪ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೇರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಕ್ಷಿನೋಟವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು ಇವೆ, ಒಂದು ಹೊರನಾಡು ಮೀನು ಪ್ರದೇಶ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡಲ ತೀರ ಮೀನು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಘಂಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯವರು ತಾರೀಖು ೨೫-೩-೧೯೭೨ ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ೫ನೇ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮೀನುಗಾರರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸುಮಾರು ೨,೭೦೦ ಎಕರೆ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಗೆ ಮತ್ತು ೨,೪೦೦ ಎಕರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೇವಲ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ಮೂರರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಮೀನು ತಳಿಯಾದ ಗೆಂಡೆ ಮೀನುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಿರುವುದು ೪೬ ಸಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಈ ಕಸಬನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಬೆಸ್ತರು ಪರಿವಾರದವರು, ಅಂಬಿಗರು, ಉಪ್ಪಾರ, ಸಿಕ್ಕಿಪಾತ, ಬುರುಡೆ ಬೆಸ್ತರು, ನಾಯಕ, ಲಂಬಾಣಿ, ತಿಗಳ ಇವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬,೯೩,೩೭೩ ಮೀನುಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ೭೦,೪೩೩ ಜನ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿದಾಗ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಳನಾಡಿನ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಸಮುದ್ರ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಂತೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರ ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿದ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ಮೂರರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಕೂಡ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಗಾಳಿಗೆ ಧೂಪ ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶ ಮಾತ್ರ, ಉಳಿದ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಾಕಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಡನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಗತಿ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಗುಲ್ಲು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಾವು ರಾಜ್ಯದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ

ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕೋಟಿ ಮೀನು ಮರಿಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇವಲ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೪೦ ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮೀನು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಮರಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಒಳನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆ-ಕುಂಟೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆರೆಯೊಳಗೆ ಯಾವಯಾವ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಜಲಮಾಲೀನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹುಲ್ಲು ಎಫಲುವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಗಿಡಗಳಿಂದಾಗಿ ಮೀನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತರಗಂಗೆ ಮೊದಲಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರರ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬರೆ ಮೊದಲಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ, ಒಳನಾಡು ಮೀನು ಅ. ವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗೀಗಿನ ಛಲ ಸಂವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮೀನುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ೭ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮೇಕೆದಾಟು ಹತ್ತಿರ ಹೊಗೆನಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮೀನುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೆಟ್ಟೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು; ಒಳ್ಳೆಯ ರುಚಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೀನುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಮೀನುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗುಂಡಲ್ ಮೀನು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕರಾವಳಿ

ಹಾಗೂ ಒಳನಾಡು ಈ ಎರಡೂ ಮಿನುಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳನಾಡು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೆಲವು ನೂರಂ-ಎರಡುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಮಿನುಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಮಿನು ಮರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಮಿನು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಐವತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ತೂಗುವ ಮಿನುಗಳಾದ ಕತ್ತಲೆ, ರೋಗ ಜಾತಿಯ ಮಿನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಒಳನಾಡು ಮಿನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಲ್ಹಾಟಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಏಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಸೇತುವೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ೮೬ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೩೬ ಗ್ರಾಮಗಳು ನನ್ನ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಒಟ್ಟು ೧೨೪ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ ನನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೪ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಸುಮಾರು ೯೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ೫೦೬೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಲಿ, ಎಸ್.ಆರ್.ಪಿ. ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಲಿ, ಎಂ.ಎಸ್.ಪಿ.ಎ ಪೋಗ್ರಾಂ ಆಗಲಿ, ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಆಗಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಸೌಲಭ್ಯ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೂ ಆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ೧೯೯೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ೫೬ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೋಟು-ಕೋಟಿಗಾಗಿ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಔಪದೇಶಪಡಾರಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ಲೇಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಮೈಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಮೈಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ದುರ್ಘರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹೆರಿಗೆಗೆ, ಬಾಣಂತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಪೇಷಂಟನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ

ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೫೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಾದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಒಂದೊಂದು ಸಸಂಯದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಸೇತುವೆಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಆಪ್ಲಿಬಿಲಿಟಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನ ರಸ್ತೆ ಸೇತುವೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಲೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ರಸ್ತೆ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವಂಥ ಮಲೆನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ವೆಸ್ಟನ್ ಫಾಟನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಆ ಮಲೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಈವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರೈತ ಬಾಂಧವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಚಾರ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ೬೫ ಕಿ.ಮೀ. ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ೧೯೬೮ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ ಇದು ಸುಮಾರು ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಎಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ೬೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಒನ್‌ಸರ್ವೇಸ್ ರಸ್ತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೮ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೬೮ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮಾತ್ರ ರಸ್ತೆ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರೇ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು, ಮೈಸೂರು ಉಡುಪಿ, ಮೈಸೂರು

ಮಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು, ಕಣ್ಣಾನೂರು ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಆಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಡಬ್ಬಲ್ ರೋಡ್ ಆಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದೆರಡು ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹವಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಡಬ್ಬಲ್ ರೋಡ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದವರೆಗೆ ಬಹಳ ಕರವ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನೇರ ಮಾಡಿ ಡಬ್ಬಲ್ ರೋಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೇಯೇ ಸುಮಾರು ೧,೧೦೦ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ೫೧ ಇದೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು, ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ, ೨೫ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೧೨,೮೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ೨೬.೭೭೧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೭೪೪೮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಶೇಕಡ ೨೭ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ ವೆಡರ್ ರೋಡ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಂದರೆ ೩೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ; ೫,೯೩೨ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳು ೧೧,೪೫೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೪೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಮತ್ತು ಕಾಡು ರಸ್ತೆ ಕಾರು, ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೋಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವು ಎಂದರೆ, ೨,೦೪೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮ ರಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ೬ನೇ ಪಂಚಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ೨೪೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅರ್ಧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡಿ. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಪರ್‌ಫಾರಂಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ೧೯೬೭ ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹನಸೋಗಿಯಬಳಿ ೧೭ ಜನ ಸತ್ತು ಹೋದರು. ಆಗಿನ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಬಳಿಕೆ ವೇಗದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಬೃಡ್ಜ್ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಾಂಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ೫-೬ ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಣ ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಹಣವನ್ನು ತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಲ ಅವರು ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರು ಇನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ತರಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ

ಏನೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಈ ಅಲಸೋಗೆ ಹತ್ತಿರ ಬ್ರಿಡ್ ನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ೧೯೫೮ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಅಪ್ಪೂವ್ ಆಗಿ ಅದು ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಪ್ಪೂವರೆಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪೂವ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಾಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಸಹ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೆಲ್ತ್ ಡಿವರ್ಚುಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ಭಾಗವನಾದರೂ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೮೦೦ ದಿನಗಳ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ತೊಂದರೆ ರಂಗೋಲೆ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರು ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಿಶರಿ ಫಾಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿ ಆಗಲೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ೫-೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ ಮಾನ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕರೆಗಳು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮತುವರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕರೆಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೨-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ (ಅರಕಲಗೂಡು).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಉದ್ಧಾರ ವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನೆಲೆಯು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕವನ ಕಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವೇ ಅವರದ್ದು, ಅವರದ್ದೇ ಜಮೀನು, ನಾವು ಅವರಿಗಾಗಿ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಈ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆರರು ಓಡಿಸುವುದು, ಉಣ್ಣುವುದು, ತಿನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ವ್ಯಥೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೬ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ೨೬ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫

ಭಾಗ ಸರ್ವಸುತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ೧೦೨ ಕಿ.ಮೀ. ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಣ್ಣು ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಅದು ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ನಮಗೆ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಬೇಡ. ಬರೀ ಮಣ್ಣು ಜಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಾಕು ಅನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾರು ಇಡಲಿಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಜನ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಜನಗಳು ಅಡುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಆದಿಯಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರ ಆದಿಯಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದಿಯಾಗಿ ಯಾರ ಮಾನ, ಪಂರಾದೆಗಳೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜನರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟು ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ೬ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೧,೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ರೇಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೩ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಡೆಜ್ ರೋಡ್, ಎಂ.ಡಿ.ಆರ್., ಬಿ.ಡಿ.ಆರ್. ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ೨೩೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಈ ತರಹ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೆಯಿಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲಾಬು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅವರ ಉದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗುತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಗೋಡೆಗಳು ಹಾಗೆ ನಿಂತಿವೆ, ಇನ್ನೂ ರೂಫಿಂಗ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ತಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ, ಕಬ್ಬಿಣ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಟೀಲ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಿಮೆಂಟು, ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರೇ ಕೊಂಡು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರು ತಮ್ಮ ದಿವಜನ್ನುಗೆ ಬೇಕಾದ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟೀಲ್ ಅನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಟ್ಟಿಸಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರ ಮೈತಿಷ್ಠವಾದರೂ ಏನು? ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಅಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಇರಬಹುದೆಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆ ೨-೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು? ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೩ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸೇತು ಫಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ಲಿಂಟರ್ ಲೆವೆಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಟೀಲ್ ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್

ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಬಂದು ಕೆಲಸವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು? ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೇ? ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೌಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಹಾರಂಗಿ ಚಾನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಸಾರಿ ಇವರು ಕಟ್ಟಿರುವ ಮೋರಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಗಟ್ಟಿ ಅಳು ಒದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ಒಬ್ಬ ಗಟ್ಟಿ ಅಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಒದ್ದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಇಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವರೀತಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಮೆಂಟೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಚಾನಲ್ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಡ ಎಲ್ಲಾ ಕುಸಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಲೈನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮುಂದೆಮುಂದೆ ಮಾಡತೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅದು ಬಿಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ದೇಶದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಏನಾಗುತ್ತವೆ? ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಿಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಅವರು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ನಾನು ಬಜೆಟ್ ಅಲೋಕೇಷನ್ ನೋಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ವುಸ್ತುಕವನ್ನೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳೊಂದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಂಥಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೊಯ್ದೀನ್ ಸಾಹೇಬರು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ರಸ್ತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಬಂದು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯವಿಟ್ಟು ಬರಲಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಎಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು, ಈ ರಸ್ತೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY CHAIRMAN.—Now the House stands adjourned to meet again at 2.30 P. M.

The House adjourned at 12.45 P. M. to meet again at 2.30 P. M.

The House re-assembled at 2.30 P. M.

MR. SPEAKER In the Chair

MR. SPEAKER.—Now, the hon. Minister for P. W. D. to reply on the demands.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವರು).—ಸನಾತ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷೇ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರವರಿಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂಥ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಸಕ್ತಿ ಮೊಸಬೇಕು, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಾಗ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೂ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಖರ್ಚೆಯಿಂದ ಮಂಜೂರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಾಕಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿವೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಏನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಅದೂ ಕೂಡ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಭಾರತ ಇರಬಹುದು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಬಾಧಕ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಬಾಧಕಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆದ್ದಾರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವೆಂದೂ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ತಮಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನನಗದಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅದರ ಅಂಥ, ಕೇರಳ ತಮಿಳುನಾಡು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ we have got more moral right to claim more roads under nation high ways ಎನ್ನತಕ್ಕ ಗಡುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒತ್ತಾಯ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು, ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ, ಅವರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯ ಭಾಗದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿ

ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಳವಾದ ಅನುಭವ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು, ನಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವತ್ತು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ ಬರಬೇಕು. ಆ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಅವಸ್ಥೆಯ ಆಗಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಲೋಪದೋಷಗಳು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷ್ಣುಗಳು ಬಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ, ಅದಲ್ಲವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಿಜ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಾಣುವುದು ಸಹಜ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ತಿದ್ದಬೇಕು, ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆ ಚದ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರಭಲ ಬಿಗಿ ಆಗುತ್ತ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ. ರೀತಿಸಿಕ್ತ ಎಷ್ಟು ಕರಬಾರ ಇತ್ಯೋ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಕರಬಾರ ಈವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆವಾಗ ಇದ್ದಂಥ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವತ್ತು ಇದ್ದಂಥ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಈವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವತ್ತು ಇದ್ದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಈವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಧವಲ್ಲೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರಾವರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿ, ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಅಂದರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಂದೆಕಡೆ ಇಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೈವೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯೆಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿವರಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಈವತ್ತು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈವತ್ತು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಈವತ್ತು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಖರ್ಚು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದರಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೃತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ದಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಈವತ್ತು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವರ್ಗಲೋಡ್, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಭಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಕರಬಾರಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಹುದು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರಬಹುದು. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಬರಬಹುದಾಗಿ ತರಬಹುದು. ಏತಕ್ಕೆ ? ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕೆತ್ತುಹಾಕಿ, ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರವಾಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಬರಬಹುದು, ಡಿವಿಜನ್‌ನನ್ನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು, ಪಿಎಚ್‌ಇ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆದನಂತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಅನುಭವಿ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಲಾಖೆಯ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಪಡೆದಂಥ ಅನುಭವದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಬಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ತಜ್ಞರು ಪಡೆದಿರುವ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಪಡೆದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜನ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಪ್ಲೆಕ್‌ಕ್ಯುಟೇವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು, ಯಾರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಸ್ನೇಹಿತರ ಒತ್ತಡ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ. ಇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಬೇಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎನ್ನುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಜ್ಞರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು. — ಹಿಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಕರೆದು, ಇರಿಗೇಷನ್, ಪಿಎಚ್‌ಇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೂರು ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಸೇರಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೭೨ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಯಾವ ಯಾವ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ೧೯೭೨ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಿಂತೇ ಹೋಗಿದೆ ಬೋರ್ಡ್ ಮಿಷನ್ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ದಾಮಾಪ ಒಂದೆರಡು ಮಿಷನ್ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-00 ಪಿ ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ತತ್ವಶಃ ಆ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಸಲಹೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ. ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಇವರ ಟಿವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಚಾಪ್ಪಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆ ಮೇಲೆ ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಆರನ್ಯೆಷಮೆನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊತಹ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಈಗ ಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ತಾವು ಹೇಳುವಂತಹ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇರ್-ಪಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ 'ಸಿ' ಅಂಡ್ 'ಬಿ' ಜೋನ್‌ರವರಾಗಲಿ ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ವಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಟ್ರೆರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ೪ ಟ್ರೆರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಚಾಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಆರನ್ಯೆಷಮೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಒಂದ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ವಾಹನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ವಾಹನಗಳು ಏನಿವೆ ಆ ಒಂದು ದುರಂತವೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ೧೦-೧೫ ಜೀಪುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳು ಕರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಾರಿಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಇಷ್ಟೇ ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಿಲ್ಲ. ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಲ್

ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಬುಲೆಟಿನ್‌ಜರ್ ಲಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಷ್ಟೆ ಗಂಟೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಾರಿ ಗಳಿವೆ, ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಲಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟೋಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಲಾರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಲಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟುವಾಗ ರೋಲರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು ಸಲಹಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ಎಂದು, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಡವಾದರೂ ತತ್ಕ್ಷಣ ಸ್ವಲ್ಪವೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮಾರಿದರೆ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೦ ಲಾರಿಗಳು ೫ ಜೇಬುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರಿಂದ ಲಾಭಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಆರಗ್ಸಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ರವರು ಇಂಡೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಬೇಕಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಕಾಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗಬಹುದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. This is my genuine fear. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಸಾಗರದಲ್ಲೋ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಲ್ಲೋ ಲಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಡಿಲೇ ಆಗಬಹುದು, ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಬಹುದು, ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಂತಹ ಕೆಲಸ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಅಂಶ ಇದೆ. I am more particular. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಲುಕ್ಸಾನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಹನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರ್ಚ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ರೆಗ್ಯುಲರ್‌ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಾರ್ಚ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೬೫೬ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ೮೯೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೂಲೀಸ್ ಸುಮಾರು ೮,೦೯೨ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ೧೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. Persons employed on regular N.M.R. maintenance works ೩ ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ೫೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಕಡೆ ೩ ಸಾವಿರ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ೮ ಸಾವಿರ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇವರಗಳು ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆದರೆ ಇವರು ಬಡವರಾದ ಕಾರಣ ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಇವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಲ್ಲ. ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಶ್ರಮಿಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಜುಯಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೆಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈಗ ಏನು ಮೇನೇಟೆನೆಸ್ ಗೆಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇವೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಇಂತಹವರನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಬೇಗ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—೧೪ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾವ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಎಂಪಾ ಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಕ್ಸ್‌ಲೆಂಚ್‌ನಿಂದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು, ಯಾರು ಯಾರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು, ಯಾರು ಯಾರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಯವರನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರೀತಿಯಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ, ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಅವಿವೇಕದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಇವರುಗಳು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಬಾರದು. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಇವರ ಕಡೆಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಳೆನ್ನಾ ಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಇವರುಗಳು ಕಳೆದ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ

ನೂರರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಬಿಡಬೇಡಿ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಡವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೋದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದವನು ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಿಸಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಟರೇಟ್ ಕೂಲಿ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ೫೦ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಇವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಊರಿನವರು, ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕಾರಣ ಈ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಹಣಕಾರಿ ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆಂದು ಇಟ್ಟು ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಇವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಒಂದು ನಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನು ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವರು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಮನ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳು ಮಣ್ಣು ಹೊರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಪದವೀಧರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನರ ಪೈಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹೊರುವವರು ಶೇಕಡಾ ೮೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಕ್‌ಚಾಂಜ್ ಎಸ್ವಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡೈಲಿ-ವೇಜಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು, ಕಲ್ಲು ಹೊರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ವರ್ಕ್‌ಚಾಂಜ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ವಿचारವಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ರಾಯಚೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನಾಗಲೀ, ಕುರುಬರನ್ನಾಗಲೀ ಬೆಕ್ಕರನ್ನಾಗಲೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಕತೆಗೆ ಇವರ ಮನಸ್ಸೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೂಲಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಜ್ಜೂರ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೨೫೦ ಜನರು ವರ್ಕೆಫಾರ್ಜ್ ಎಷ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೋಲೀಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕೂಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಥಾ ವರ್ಕೆಫಾರ್ಜ್ ಎಷ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರ ವಾಗಿ ಉಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು, ಈ ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ನಿಜ ಅದರ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಬಳಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೂನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸದೇ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪಿಂಗ್ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಅನುವುಧನನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆ ಬಿ ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ, ಈ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಜೀಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಇ. ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಸ್. ಇ. ಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಿ. ಇ. ಗೆ ಆಗಲಿ ತನಿಖೆ ಏನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೋ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೇನೇ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ ತೆರೆಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದೇ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೋಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತರಹ ಆಪಾದನೆಗಳು ಈಗ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಅಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಸಿ. ಇ. ಗೆ ಆಗಲಿ ಎಸ್. ಇ. ಗೆ ಆಗಲಿ ಇ. ಇ. ಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೊನೇಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನೀ ಯರ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನು ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರಣೆಯ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಸಿ. ಒ. ಡಿ. ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬೇಗನೆ ಬರದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೋದಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗ ಸೆಲ್ ಇರಬೇಕು. ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಿಂದಾದರೂ ಫಿರಾದ್ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಳುಹಿ ಸಬಹುದು. ಎಸ್. ಇ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೧-೨ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಫಿರಾದಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಆ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತತ್ಕ್ಷಣ ವಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸಿ. ಒ. ಡಿ. ಗೋ ಅಥವಾ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ಗೋ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬೇಗನೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ

ಅದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿ. ಒ. ಡಿ. ಗೋ. ಅಥವಾ ವಿಜೇತನ್ಸಿಗೋ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಅದು ರಾಜಕೀಯದ್ದೇ ಅಥವಾ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಯದ್ದೇ ಇರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಿಂದ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗಿನವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಯ ಬರಬಹುದು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಊರಿನವರೇ ಪಟೇಲರೂ ಆದರೆ ಯಾರ ಮಾತೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಪೂತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಇರಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಣ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ತಾವು ಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಎಕ್ಸಿಪೆರ್ಮೆಂಟ್ ಇನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಕೂಡ ಸೇಟ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಏನಾದರೂ ಸಿಮೆಂಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಸಾಯಿಲ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಆಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಆ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಪೂತ್ರಿನ ದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೋ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಮಳೆಗಾಲದ ಲಂತೂ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟವಾಗಬಹುದು ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಡಿಪೋವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆ ಡಿಪೋಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಸ್ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಬಸ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅದ್ದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ, ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇ. ಎಸ್. ಐ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಇಂದಿರಾ ನಂದಲೂರು ಕಾಪ್ಪೆಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು, ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮವರು ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೈನ್ ಇರಬೇಕು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಪೋರ್ಷನೇಟ್ ಆಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಪ್ಯಾರಲಲ್‌ವಾರ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಂರಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ನೀವು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಒಬ್ಬ ಮೇಷ್ಟ್ರಿ ಕೇಳಿದರೂ ಅವನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಲೈನ್ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ ಎಂದು. ಇ. ಎಸ್. ಐ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಗುಣಮಟ್ಟ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಇತ್ತು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳೂ ಹೀಗೆ ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರು

ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಸ್ಟೋನ್‌ಗೆ ಆಂಗಲ್ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಪೋರ್ಟನ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಕ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆ ಕಟ್ಟಡವೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಭದ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ನಾವು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಏನೂ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇ ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಕ್ರಿಮೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಡಾಟಾ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಆರ್. ಕಾಂಪ್ರೀಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ತರಹ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಯಾಯ ಕೆಲಸಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಡಾಟಾವನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬಹುದು. ಆರೀತಿ ಡಾಟಾ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಎಸ್.ಇ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್.ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ, ಲೋಲ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್, ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹ ಮೆಟೀರಿಯಲ್, ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಈರೀತಿ ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಯಾಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ರೇಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏನು ದರ ಇರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗ್ರೇಡ್-೧ ಮೆಟಲ್ ಮಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಪರ್ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್, ೪೧-೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಧಾರವಾಡದ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೨-೭೯ ಪೈಸೆ ಇದೆ ಅದೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೨೭-೫೦ ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಗ್ರೇಡ್-೧೧ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೪೪-೪೦ ಪೈಸೆ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೩೭-೯೦ ಪೈಸೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೨೮-೭೫ ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಗ್ರೇಡ್-೩ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೪೯-೫೦ ಪೈಸೆ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೪೧-೭೦ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೩೨-೨೫ ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಬರ್ಸ್, ಮಾಲ್, ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದು, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ೨೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಟೇಬಲ್ ಮಾಲ್ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೆ. ಮೆಷಿನ್ ಬಿಕ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೪೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ೪೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೪೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಟೇಕ್‌ವುಡ್- ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೬೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಹೀಗೆ ರೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಮೆಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡ್ ಬ್ಯೋಕನ್ ಸ್ಟೋನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ೨೨ ಎಂಎಂ ೫೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದು ಇದು ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಈರ್ವರ್ ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ತಾವು ೫೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ನಾನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಜನ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮೇಲೆ ಸಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಶಿಂ ರೂಪಾಯಿ ಮೆಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗೆ ಏನು ಆಧಾರ ಹೇಳಲಿ ನಾನು ? ಇದು ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ವಿಸ್ಟಲ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ರೇಟನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಎಸ್‌ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ.—ನೀವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ದರ ಇದು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ if there is any defect, I am going to get it examined. ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಜಾರ್ಜನ್ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಾರಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ೧೯೮೨-೮೩ರ ಎಸ್.ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೂ ಸ್ಟಲ ರಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನ್-ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮನ್‌ನವರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಡಿಸೈನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನೋ ನೇಮಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್-ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ರೂಲ್ ೯ ಎ ಕ್ಲಾಸ್ ೩ರ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯವರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪರದಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು, ಇದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಬಡ್ತಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಏಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಬಾರದು ? ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಬಡ್ತಿರಿ ಪ್ರೋಸಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್, ಡಿಸೈನ್, ಅಲ್ವಿನಿಸ್ಟಿಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ವಗೈರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಬೇರೆಯವರು ಬಂದು ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕೆಲಸ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿ ಯಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಯ ವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು

ಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ವಂದಿಸಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೋಪ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಕೆಲಸದ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರಿಸುವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ದಿಲೇ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ವಿಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದು, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವುದು ನಡೆದು ಅನ್ವಾಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಇದರಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಹ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತವೆ. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿ ೧೯೫೭ ರವರೆಗೆ ಒಂದೇ ತರಹ ಇತ್ತು. ೧೯೫೭ ರಿಂದ ೧೯೬೧ರವರೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋದರು, ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಿಂತ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋದರು, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವೆಟರರಿ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಕೂಡ ಇವರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು ಏಕದಂ ಈಗ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂಬಳದ ಗ್ರಾಫ್ ಗಿಂಬಳದ ಗ್ರಾಫ್ ಇಲ್ಲವೇ !

ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಆದಮೇಲೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.—ಗೆ ಉಪಸ್ಥಿತ ಇದೆ, ವೇತನನಿರಯವರಿಗೂ ಉಪಸ್ಥಿತ ಇದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸಮನಾಗಿದೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್ ನವರಿಗೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಷಿಪ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರೇ ಹೇಳಬೇಕು ಅದು ಏನು ಎಂದು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಷಿಪ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವರು ಸ್ಟಡೀ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೆಪೆಂಡ್ ಅಥವಾ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೀಟನ್ನು ಮೆರಿಟ್‌ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸೀಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಕೊಡದೇ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡ

ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆ ಆನಾಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಖರ್ಚುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಸುಮಾರು ೪ ಹೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೪ ಬಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಕೋಟಿ ೫೮ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾದರೆ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೪ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತರ ಇಲಾಖೆಯವರದು ೨೫ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಚಾರ್ಜ್ಸ್ ಐಟಂ ಇದರಲ್ಲೇ ಸೇರುತ್ತದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ೧೩೩ ಕೋಟಿ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ೫೨ ಕೋಟಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಈವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸದನದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರೇರವರು ೪ ವರ್ಷ ದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡ ಆಗದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಯಂತೆ. ಬೆಂಚ್‌ಮಾರ್ಕಿಯಂಟ್ ವಾರ್ಡನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೊರಕತಕ್ಕಂಥಾದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಮೊತ್ತ ೧ ಲಕ್ಷ ೯೪ ಸಾವಿರ ಪೆಂಟಿ, ಕೆಫಿಟಾಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೩೪,೫೪೦ ಟನ್‌ಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಆಗಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೨೨,೭೨೭ ಟನ್‌ಗಳು. ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ೧ ಲಕ್ಷ ೯೪ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥ ೨೨,೭೨೭ ಟನ್‌ಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊರತೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಅವರವರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು, ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರೇ ಆಗಲೀ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರೇ ಆಗಲೀ ಅವರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಂಟಿನಿಂದ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಭಾವದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್: ಇವು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವೇ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್‌ರಾವ್ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೇ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:—ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಭೀಮನ ಹೊಟ್ಟೆ, ಕಾಸಿನ ಮಂದ್ರೆ ಅಂತ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್, ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್‌ರಾವ್ ಪಾಟೀಲರವರು ಯಾವುದೋ ನಾಲ್ಕು ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ. ಇದು ಭೀಮನ ಹೊಟ್ಟೆ, ಒಂದೊಂದೇ ಅನ್ನದ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಟ್ಟರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುತ್ತದೆಯೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಭಾವದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ

ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಪರಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾದ್ದು—ಈ ಎರಡು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಓನೇ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇಸ್‌ಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಯುಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೫ ಕೋಟಿ ೬೩ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ೧೦ ಕೋಟಿ. ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೧ ಕೋಟಿ ೫೪ ಲಕ್ಷ. ಈ ವರ್ಷ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ರೋಡ್ಸ್‌ಗೆ ೩೫೦ ಕೋಟಿ ಪ್ಲಾನ್ ಟೆಟಲೇಯಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೩೩೯ ಲಕ್ಷ ೮೮ ಲಕ್ಷ ೧೯೮೦-೮೨ರಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ೧೬೮ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೩೯೯ ೨೫ ಲಕ್ಷ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೬೬.೯೩ ಲಕ್ಷ. ಅಸಾಟೇಷನ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಟೆಟಲೇಯಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ. ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಫಾರ್ ೧೯೮೦-೮೧ ೩೫ ಲಕ್ಷ. ಆಕ್ಯುಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೬೦.೯೦ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೬೬.೨೯ ಲಕ್ಷ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೧ ೩೬ ಲಕ್ಷ. ಈ ಬ್ರಡ್ವೆಸ್‌ಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಟೆಟಲೇ ೬೦೦ ಲಕ್ಷ. ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಫಾರ್ ದಿ ಇಯರ್ ೧೯೮೦-೮೧-೨೬೭ ಲಕ್ಷ. ಆಕ್ಯುಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೩೨೦.೪೯ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೨೯೪.೫೦ ಲಕ್ಷ. ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೨೮೯.೩೨ ಲಕ್ಷ. ಹಾಗೆಯೇ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೪೨೯.೩೯ ಲಕ್ಷ. ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಪುನರ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟುರಿಸ್ ಪ್ಲಾನ್ ಟೆಟಲೇ ೨೦೦ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೭೫.೪೧ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೭೮.೮೦ ಲಕ್ಷ. ೧೯-೨೦-೮೬ಕ್ಕೆ ೭೦ ಲಕ್ಷ ೨೧ ಸಾವಿರ.

ಇನ್ನು ಟ್ರೈಬಲ್ಸ್ ಸರ್ವೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು ೧೮೦ ಲಕ್ಷ; ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು; ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಹಣ ಸುಮಾರು ೧೮-೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹದ್ದು ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಂತಾದ್ದು ಸುಮಾರು ೨೧.೧೫, ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಟೇಕನ್ ಆಫ್ ಎಂ.ಎಲ್.ಐ.ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೧೭೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ೨೧೪.೦೨; ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ಹಣ ೩೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ೨೨೩.೪೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು ೩೯೧.೮೨ ಲಕ್ಷ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಟೇಕನ್ ಆಫ್ ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಟೆಟಲೇ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೧೦೦ ಲಕ್ಷ. ಮತ್ತು ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ೨೫೦.೮೫ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೩೦೦ ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ೨೫೮.೪೯ ಲಕ್ಷ. ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು ೧೨೨೯ ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪೯೪.೭೨ ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ೨೨೪.೬೯ ಲಕ್ಷ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೧ ರ ೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದ್ದದ್ದು ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೧೧೪.೪೫ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ಲಾನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಐ.ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಐ. ಯೋಜನೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೩೯೧ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡೂ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಸಹ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹಣ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತುಲ್ಲುಕುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನಾಗಿ ಹಂಚುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಈ ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ೬೦೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೪ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೩ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 'ವಿಲೇಜ್ ಅಂಡ ರೂರಲ್ ರೋಡ್ಸ್‌ಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು per K.M.ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏಳನೇ ಹಳಾಳಿನ ಆಯೋಗದ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೬೦೦೦ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರುವಂತಹ ಹಣ ಸುಮಾರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಹಣ ಸುಮಾರು ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೇನ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅಂಚೆ ಸಹ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕರಿಮಣ್ಣು ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ೪೦ರಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕರಿಮಣ್ಣು ಇರುವಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ಸುಮಾರು ೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ದಿವಾಕರ್‌ರವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದ ಕುಂದ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹವಾಗುಣದಿಂದಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಿಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೆಪರ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೇರ ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಆಳ ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸ್ವೆಪರ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸ್ವೆಪರ್ ರೋಡ್‌ಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟ್ ಹಾಕಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಿ. ಡಿ. ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಲ್ಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರಬೇಕು, ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಡ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಈ ಸ್ವೆಪರ್ ರಿಪೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಲಕ್ಷ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ನಾವು ಇಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಸುಮಾರು ನಾವು ಇಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾವು ಇಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು-ಒಂದಾವರೆಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂ ಕಾಲರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಒಂದಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಎಸ್. ಆರ್. ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಪಟ್ಟಿ ಆಲಿದೆಯೋ ಆ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಕೀಲೋ ಮೀಟರ್ ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶಾಸಕರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಬಯಸುವುದೇಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಐ. ಸಿ. ಆರ್. ಸಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ತರಬೇತಿ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯ ನವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನೇನು ತರಬೇತಿ ಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಹ ಮೊದಲೇ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಮಾಡುವುದು, ಅದು ಸಹವಾಸ ದೋಷ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರ ಬಳಿ ವಿನಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಇದುವರೆವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರು ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—೧೯೮೦-೮೧, ೧೯೮೧-೮೨ರ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ವೈಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಗೇ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ತುಂಬಾ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. Expenditure incurred in Every Financial year 1980-81, 1981-82 ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ ನವರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬಹುದು. ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಎರಡು ವರ್ಷದ ಯಾಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿ ? ೧೯೭೭ರದ್ದೂ ಹಾಕಿಕೊಡಿ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಲುಕ್ಕಾನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡೋಣ. ಕಳೆದ ಸಲ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ವೈಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಟಿಸಿಆರ್‌ಸಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವುದು, ಮಿನಿಮಮ್ ನೀಡ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬರುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವುದು ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಆರ್‌ಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಆರ್‌ಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಐಸಿಆರ್‌ಸಿ ಅವಲೋನಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರಿಸಿ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೪೦-೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಲಂಪಸಮ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಐ.ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಲಂಪಸಮ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ವಿನಿಮಮ್ ನೀಡ್ ಪೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ೫-೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ನೀಡ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಿಬರಲ್ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ದಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸೇರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಿಬರಲ್ ಆಗಿ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಗಾಡಿ ದಾರಿ ಇದ್ದರೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಸ್ತೆಯಿದ್ದರೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಜನರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಮ್ ನೀಡ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೫೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಚಲ್ಲರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ೧೯೮೧ರ ಜನ ಗಣತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಿಲ್ವರ್ ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ರೋಡ್‌ಗಳೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತವನ್ನು ಇವತ್ತು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಇದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ, ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಎಸ್‌ಆರ್ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೋಡ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ೧೯೬೦ರಿಂದ ೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮದು ಸುಮಾರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ೩,೮೯೨ ಕಿಲೋಮೀಟರು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ನಮ್ಮದು ೧೯೬೮ ಇದೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇ ೭,೧೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮದು ೭,೮೦೩ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ. ಮೇಜರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳು ೧೫,೫೩೩ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮದು ೧೨,೯೮೧ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ೧೯,೯೧೩ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮದು ೯,೦೪೯ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ. ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗಳು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೨೨,೪೬೬ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಮ್ಮದು ೩೨,೮೯೭ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಆಗತ್ಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು—ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನಿಜ. ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಆ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಮೆಟಲ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪಾಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಸ್ಪಾಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ೫ ವರ್ಷದ ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಥರೇಂಜಿಂಗ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೇಜರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮೆಟಲ್ ಮಾಡಿ ಆಸ್ಪಾಲ್ಟ್ ಹಾಕುವಂತಾದ್ದು ಇದತ್ತು ೨,೧೦೦ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳು ೪,೮೦೫, ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗಳು ೧೪,೪೯೪ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮೆಟಲ್ ಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಹೊಂದರೆ ೪೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಜರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೈವೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಈ ವರ್ಷ ಲೆನೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವೇನೂ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಇರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೪ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ರೋಡ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಾಹನ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೈವೇಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿನ್ನುಪ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಬೇರೆ, ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬೇರೆ, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಪಾರ್ಟನ್ಸ್ ಬೇರೆ, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟನ್ಸ್ ಬೇರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಒರಿಸ್ಸಾ ವರ್ಕ್ಸ್ ೬೫೮.೦೪ ಲಕ್ಷ, ಅದೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೦ರೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೬೭೬.೭೦ ಲಕ್ಷ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರಿಪೇರ್ಸ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ ೭೫ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ೭೭.೭೧ ಲಕ್ಷ. ಮೀರಿಂಗಾಡಿಕಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ ೯೫.೫೫ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೧೨೧.೩೨ ಲಕ್ಷ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ ೩೬.೫೦ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೨೭.೪೯ ಲಕ್ಷ ಫ್ಲಡ್ ಡ್ಯಾಮೇಜಸ್‌ಗೆ ೨೪ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೨೨.೫೦ ಲಕ್ಷ. ಒಟ್ಟು ೨೩೧.೦೫ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೨೪೮.೮೩ ಲಕ್ಷ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಅಲೋಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೨೦.೫೦ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೧೮.೦೧ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಸರ್ವ್‌ನಲ್ಲಿ ೯ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ೮.೩೧ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ೬೫.೩೫ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೬೨.೫೩ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ನಮಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೦ ಕೋಟಿ ೮೪ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೧೧ ಕೋಟಿ ೧೪ ಲಕ್ಷ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೨ ಕೋಟಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೨ ಕೋಟಿ ೬೨ ಲಕ್ಷ. ಈ ವರ್ಷ ಫಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪಾರ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ ಪಾರ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಟೆಂಟೇವಿಲಿ ೧೧ ಕೋಟಿ ೯೭ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೆ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರೋಡ್ಸ್—ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

Construction of a bridge across Krishna river at Manjari Rs. 180 lakhs, Construction of broad stretch of road from Chincholi to Raichur Rs. 45 lakhs. Construction of HL bridge across Ghataprabha Anganawadi Hubli Solhapur Road ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 62 lakhs. Bridge across Bhima River Rs. 25 lakhs. Improvement to Hospet and Mangalore road via Agumbe and Bhanwal road Rs. 37 lakhs ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ Rs. 17½ lakhs ಅಪೂರ್ವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Improvement of Karwar Hubli road Rs. 35 lakhs. Improvement to Judupe Isampur road Rs. 50 lakhs ಒಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೭ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ೨೨½ ಲಕ್ಷ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಹಣವಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಸಚಿವರ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೭½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು.—ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್‌ಗೆ, ವಿಕನಾಮಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಸಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕಂಪ್ಯಾರಿಟೀವ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯೇ

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ಫಿಗರ್ಸ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತರಿಸೋಣ. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ೧೯೬೮ ಕಿಲೋಮೀಟರ್. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದೇವೆ ೧೯೬೮ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಲೈನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೮೩೬ ಕಿಲೋಮೀಟರ್. ಡಬಲ್ ಲೈನ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೧೩೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್. ಇದರಲ್ಲಿ ೭೪ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ಕೋಟಿ ೨೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಡಬಲ್ ಲೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಂಥ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ರಸ್ತೆ ತೀರಾ ಕಿಟ್ಟಿದೆ, ಅಂಥದಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾವು ಮೊಸರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅವರು ನಿಯಮಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಅದು ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ನಾವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಲೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಳಿಂದವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ನಂಬರ್ ೯೦ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ೭½ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೪೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದೆ ೨೭ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬೇಗನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾಕಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ಇತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರೂ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಜೂನ್ ೧೯೬೮ರ ಒಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಎರಡು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೬೮ರ ಒಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಅವಧಿಯನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಕೆಲಸವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ೧೮.೭೯ ಇದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೦.೭೫ ಇದೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೩.೪೦ ಇದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೩೮೯೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಸುಮಾರು ೧೧ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ೧೧ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕೊನೆಗೆ ೪ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು, ಉಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಉಟಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಕೊಪ್ಪಳ ಗದಗ್ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಬಾಳಗುಡಿ, ಕಾರವಾರ, ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ೧೭ಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಮೊದಲನೆಯದು ೪೨೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್, ಇನ್ನೊಂದು ೨೨೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದ್ದು ಅವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ೬ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಶಿಪಾರಿಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಮೈಸೂರು ಟೂ ಬೆಂಗಳೂರು...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಿಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ೧೪ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇರುವವರೆಗೂ ಒಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಸುಮ್ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ೧೪ ಪ್ರಪೋಜಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರ.ಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸಹ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಕೇಸರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪುನರ್‌ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಳವಿದು, ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪುನರ್‌ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ, ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೂ ಸಹ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪುನರ್‌ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕವೇ, ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಫಿಗರ್ಸ್‌ ನೋಡಿದಾಗ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಾವೇ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದೇವೆ. ೧೪ ಪ್ರಪೋಜಲ್‌ನ್ನು ಏನು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದೂ ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಆಗಲೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.— ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಿಮಗಂತೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಅಷ್ಟಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದವ

ರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಬೇಕಾದವರು ಆಗಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ನಿಮ್ಮ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಅದು ನಮ್ಮ ವೈಫಲ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಮಾರಲ್ ಅಭಿಗೇಷಣೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಗರೆ, ಕಾಕಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರನಾಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಮಾಡಿ ಪೈನಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಸಿಆರ್‌ಎಫ್. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾವು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನಾನು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ಆಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. — ೫೦ ಲಕ್ಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ೨೦ ಲಕ್ಷದೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ತಾವು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪಗೌಡರು ಇನ್ನೊಂದು ಯಾವುದೂ ೫೦-ಲಕ್ಷದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಸಹ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಸ್ಪೀಲ್‌ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಷನ್ನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡೋಣ ಆ ರೀತಿ-ಪ್ರಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರ ಸಾಧಕ-ಭಾದಕಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೆ ಅವರವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತಿಮವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಅದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಟೆಂಡರ್ ಕೂಡ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಯಿತು, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರೆಪ್ಲಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ಪೀಲ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದ ರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದವು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕುದನ್ನು ಎಐಎಸ್‌ಎಲ್. ರವರಿಂದ ಅಥವಾ ಟಾಟಾ ಸ್ಪೀಲ್ ಅಥವಾ ರಿಲೆ ಇಂಜಿಯರ ದವರಿಂದ ನೀವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೂ ಬೇಕಾದಂಥ ರೆಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್ ೫೮೫ ಮೆಟ್ರಿಕ್

ಟನ್, ಟಾರ್ ಸ್ಟೀಲ್ ೭೨೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ಟೀಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಟಾಟಾ ಮತ್ತು ವಿಐಎಸ್‌ಎಲ್ ರವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ರವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ೧೬೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ೧೦ ಎಂಎಂ. ಡೈಯಾದು ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೆಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಐಎಸ್‌ಎಲ್, ನವರಂ ಬಿಲೆಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ಟೀಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ರವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮಿಂದ ಬರಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಆದಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕರೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿಐಎಸ್‌ಎಲ್, ನವರಂ ಬಿಲೆಟ್ಸ್‌ನ ಪೋಜಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಟಾಟಾ ಸ್ಟೀಲ್ ರವರು ೫೪ ೧೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮತ್ತು ೨೦೦ ಎಂಎಂ. ಡಯಾಸ್ ಟಾರ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಇದೆಯೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಇಎಂಡಿ, ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭೂರೋಕಾ ಸ್ಟೀಲ್ ರವರು ಕೆಲವು ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಎಂಡಿ, ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶಾಂತವಾಲ ಲಿತಿಟೆಡ್ ಎನ್ನುವವರು ಇಎಂಡಿ, ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಐಟಂಗಳಿಗೂ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿ ೫೧ ಸಾವಿರದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಎಂಡಿ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಎಂಡಿ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೪-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಹಾವೇಲಿಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಂಪನಿಯವರು ೧೩ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಲೋಯಸ್ಕ್ ರೇಟಿನ್ನು ಕ್ಲೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ೧೩ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದ ೫೪ ೧೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಗೆ ಟಾಟಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. Subject to confirmation of ISI standard. Steel should accompany the supplied material ಇದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆರ್ಡರ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೧೦೨½ ಟನ್, ಅವರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ೬೯೮ ಟನ್. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ೭೫ ಟನ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ೧೪೬ ಟನ್, ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ೬೦ ಟನ್, ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ೧೩೦ ಟನ್, ಬಾಗಲಕೋಟೆಗೆ ೧೩೩ ಟನ್, ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ೧೩೩ ಟನ್—ಹೀಗೆ ೬೫೮೬೯ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೬೭ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿವಿಷನ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ೯೬ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ೭೧ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಬಾಗಲಕೋಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸೈಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಟಾಟಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಸಮಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವರು ಟೆಸ್ಟ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಟೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದು ಐ.ಎಸ್.ಐ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಐ.ಎಸ್. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ, ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಯಾವ್ಯಾವ ಡಿವಿಷನ್ ಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನಗಳು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೂರಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿ.ಐ.ಎಸ್ ಎಲ್, ನವರಂ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್ ನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಠಿಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತೇ ಆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು, ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆ ಸ್ಟೀಲ್ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇರಲು ಕಾರಣ ಅದು ಸಬ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸ್ಟೀಲ್, ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಟೀಲು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. What is the object of purchasing the sub-standard steel so hurriedly? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ಆದರೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟೀಲನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರೇ ನೇರ ವಾಗಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇ ವಿನಹ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಕರೆದದ್ದಲ್ಲ. ಆಯಾಯಾಡಿವಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎಸ್.ಎಸ್. ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ೯2 ಟನ್, ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ೬೦ ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೀಲು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೀಲು ಐ.ಎಸ್.ಐ. ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ದ್ದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ವತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ರೆಕವರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. There is clear direction by the Chief Engineer that it is subject to the test prescribed by the Department. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಟೆಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೨೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮಾತ್ರ,

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಲಿ. ನಾನು ತುಂಬ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಪ್ರೀಫೋನ್ ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ನೀವು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ್ಯಾವುದಕ್ಕೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಡಿ.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—I have not examined, whether the Codal Rules have been violated or not.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಮಿನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು?

SRI H. D. DEVEGOWDA.—How much time it requires ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯ ನಿನ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. I will go further in'o the details of the matter and find out where exactly the fault lies. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಟು ಮರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. If there is really any irregularity in the matter, I am definitely going to take action. There will not be any hesitation from my side.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೋಡರ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪವರ್ಸ್ ಏನೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಟ್ಟಿ ತರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಗೋಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಏನು ಪವರ್ ಇರಬೇಕು, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಏನು ಪವರ್ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಡಿಫೈನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪವರ್ ಇರುತ್ತದೆಂಬುದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

SRI KAGODU THIMAPPA.—I have placed the real facts before the House.

SRI S. R. BOMMAI.—The powers of the Executive Engineer, Superintending Engineer or the Assistant Engineer have been defined under the Codal rules. The Chief Engineer ought to have obtained the sanction of the Government when the amount exceeds the prescribed limit. He is empowered to spend the amount upto certain limit.

SRI KAGODU THIMAPPA.—I have placed the facts before the House.

SRI S. R. BOMMAI.—The Chief Engineer has exceeded his powers in not taking the prior sanction of the Government.

SRI KAGODU THIMAPPA.—I have placed the facts before the House. ಇದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ನೀವು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬಿಡಿ, ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ವೈಯ್ ಲೇಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಪ್ತೇ ನಮಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಬಾಕಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಕಭದ್ರಾ ಸ್ವೀಲ್‌ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಂದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ. ನೀವೇನೋ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲಾ, ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಒಡಕ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್ ಆಗಿತ್ತು, ಸಬ್-ಸ್ಟ್ರಾಂಟ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವೀಲ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾನಗಿ ಬೇಕಲ್ಲ ? ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕಿಲ್ಲವೇ ? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ under what rules he has gone to the extent of issuing notification to procure Rs. 3 crores worth material ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನವರ ಇನ್‌ಸ್ಟಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ

ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವೀಕೃತ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಅವರು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಕಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರೇ ಪವರ್ ಅಚೀವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

SRI S. R. BOMMAI.—The Minister is trying to evade and mislead the House. ಆತನಿಗಿರುವ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಪವರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತದ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೂ ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಎಸ್ಕಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ? ಯಾವ ಡಿವಿಷನ್ ಎಸ್ಕಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ಸರ್ಕಲ್‌ನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಅದಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ where was the need to take such a decision? ದಯಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿದ್ದರೂ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಡ್‌ಗಳು. ಮುಂತಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಸ್ ವಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್.ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಎಸ್ಕಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. There are certain norms. If the concerned Executive Engineer wants materials, the Government has given guidelines ವಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು, ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಒಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಂಜನ್‌ಪಾಲ ಎಂಬುವನು ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಗ್ಜಾಮಿನ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. I do not want to take the issue to the logical line. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಹೇಳಿ. ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬಿಡಿ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಯಾರೋ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಏನೋ ಜಂಜಾಟ ದೇವೇಗೌಡರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಇರುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ ಸಿಗದೇ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಈಗ ಆಗಿಹೋಗಿದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಣವೇನೂ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇನೂ ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಕೋಡಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ವಯಲೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ I am prepared to look into the matter.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಷನ್ನಿನ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಫ್ಯೂಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ what is the report of the Superintending Engineer? Has he concurred with the Executive Engineer to procure this material? ಇದನ್ನು ನೋಡಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಷನ್ನಿನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆ ತರಹ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಫೈಲಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಟೆಂಡರ್ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಜೆಸ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. The Executive Engineer has not acted on his own. He has acted as per the instructions of the Superintending Engineer.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—No Executive Engineer is prepared to forego his powers. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಡಬ್ಬ ಬಣ್ಣ ಬೇಕಾದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬರುತ್ತಾರಾ? ಸುಮ್ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪವರ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಆಪ್ ಮಾಡಿ ಐದು ಸಾವಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನ ಇದೆ. Without ascertaining the requirement they went on purchasing. Action is taken there. We are at it. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಸ್ವೀಲ್‌ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ೫ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೋಮತೇಬಿರ್ ಅವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ತುಂಗಭದ್ರಾದಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವೀಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲೇ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಅವರೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ನಿನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನೀವು ಬೇಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪ್ಲಿಕ್‌ಗಾಗಿ ವಾರ್ನ್‌ಮಾಡಿದರು. ಅಮೇಲೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಅನಗೋಳ್ ಅವರು, ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಆರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದವು. ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಅಪ್ರೋಪ್ ಆಗಿರುವುದು Ground rent 1.504 lakhs. Construction of temporary structures including external and also internal arrangements, Water sanitation-10 lakhs, Internal decoration-3 1/2 lakhs, Electrical and Water consumption charges-5 lakhs and total 20 lakhs. ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಮೊದಲಿಯನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೊದಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. Plastic name plates Rs. 8,100, Bricks flooring Rs. 29,635. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ೨೩,೬೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನದು? ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಹಣ ಬಂದಿರುವುದು. ನಾವು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. The total expenditure incurred so far is Rs. 22,12,520 inclusive of the advance of Rs. 3,82,500 already paid to Tungabhadra Steel Products Limited. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತರವೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ವೆಲ್ಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಳಗೆ ಪೀಟ್ ಹಾಕಿ ಸೆಟ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ವೆಲ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ಲೇಟುಡ್ ಪೀಟ್ ಮೇಲಾಗದೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಗೋಣೇಚಲ, ರಟ್ಟು ವಗೈರೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವೆಲ್ಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಆರ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎರಡನೇ ಸಾರಿಗೆ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಮಂಚು ಮರೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೇ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿಲ್ಲ; ಇವತ್ತು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ನವೆಂಬರ್ ೨ನೇ ತಾರೀಖು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖು ಟೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂಟ್ರಿರ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಡಿಸಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ; ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಭಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ; ನಿಗದಿಯಾದ ಫರ್ಮಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಹಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಫ್ಲೈವುಡ್ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ದಾಖಲೆ ಸಮೇತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲುಕ್ಸಾನು ಇದ್ದುದು, ಈ ಸಾರಿ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ; ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೊಟ್ಟಂತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಕಳೆದ ೬-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೀ-ಟೆಂಡರ್ ಆಗಿವೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೂಡ ರೀ-ಟೆಂಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಬಂದೊಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ೧೦-೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಕಾರಣ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಂಪನಿ ಎಂದು ಲುಕ್ಸಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ

ದ್ವಾರ; ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ; ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ; ಸ್ವೀಲ್ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಸಿಮೆಂಟ್ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು; ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಗವನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತರವು ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ೭ ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು; ೨ ಜನ ವಕ್ಕಲಿಗರು; ೮ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು; ೫ ಜನ ಹರಿಜನರು; ನೈನಾರೀಟೀಸ್ ೨ ಜನ; ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೬ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದ ಹೇಳಿ; ಜಾತಿವಾರು ಅಂಕಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು; ನಾನು. ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಎತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. A proforma has been issued from the office of the Chief Engineer asking the subordinate officers to fill up that proforma on the basis of the caste line. ಜಾತಿವಾರು ಸರ್ವಿಸ್ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತಷ್ಟೆ. ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸರ್ವಿಸ್ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ; ಈಗಾಗಲೇ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರರವರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೂರ್ವಾಮಾ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಕಲಾಗ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎ.ಇ., ಜೆ.ಇ. ಕ್ಲರ್ಕ್, ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೂಲೀಸ್; ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲಿ, ಅದರ, ಇವತ್ತು ಈ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಏನು ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. If he does not want a Vokkaliga to be there let them not post. I am not bothered. But while taking disciplinary action your prerogative should be exercised.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಕ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. Certain privileged communities with the backing of privileged people are always at it. But what is going on in this is purely on communal basis. Every day we talk about it. I am daily hearing that 18%, 12% this community, that community and all that., ನಾಯ್ಡು ಒಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಿ. ಮತ್ತು ಬಿ. ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇಲ್ಲ; ೨ ಜನ ವಕ್ಕಲಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ; ಒಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇದ್ದಾರೆ. ೩ ಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇತರೆಯವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಜಾಗಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ಆದಮೇಲೆ, ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ —ಇದರಲ್ಲಿ ವಂಶೀವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಏಕೆಂದರೆ, ಹೊಡೆದಾಟ ನಮ್ಮದು; ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋದು ವಕ್ಕಲಿಗರು ಲಿಂಗಾಯಿತರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಿ ಅಂಡ್ ಬಿ. ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಒಟ್ಟು ೭೫ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒ.ಓ.ಡಿ ಇರುವವರ ಪಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸಿ ಅಂಡ್ ಬಿ ಸೇರಿ ೮೫ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ೭ ಜನ. ವಕ್ಫಲಿಗರು ೭, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ೬; ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ೧೧. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು (೧) ಇತರೆಯವರು ೧೬. ಒಟ್ಟು ೪೮ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ೩೭ ಜನರ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೬೯ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ೨೦, ವಕ್ಫಲಿಗರು ೨೦, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ೩೨, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ೧೨, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ೧೨ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಇತರೆಯವರು ೬೩ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಬ್ರಾಹಿಂವರೇ ನಿಮ್ಮದೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಹಿಂದಿನ ರೋಸ್ಪರ್ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ; ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಒಟ್ಟು ೧೮೫೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೦ ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು; ೭೭ ಜನ ವಕ್ಫಲಿಗರು, ೧೮೮ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ೧೫೫ ಜನ; ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು; ೨೩ ಜನ, ಇತರೆಯವರು ೨೮೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

೫-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.— ತಾವು ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಡಿವಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಕಿದರೂ ಕಾಂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅಥವಾ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಒಟ್ಟು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಡ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಾಬರವನು ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ರೂಮೂ ಇಲ್ಲ, ಜೀಪೂ ಇಲ್ಲ. ದುಸ್ತು ಬರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲಿ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೆಂದರೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರಂ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ದಂಡು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ದಂಡು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ — ಸ್ವಾಮಿ, ಒಳಜಗಳ ಇರುವುದೇ ಅದು. ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು, ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೇ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೆವರನ್ ನಾಣ್ಯ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದು ಅಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಜಗಳ ಶುರುವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ರೊಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಬರುಗಳಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪಿರಾನ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಿರಿ, ಅನಂತರ ಅಲ್ಲೂ ಅವರು ಬೇಡವೆಂದು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆ ಹಾಕಿದಿರಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಸಾಬರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us stop here. Let us go to the subject.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹುಚ್ಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಬೇಕು. This is the result of the circular order issued by the Government. Government is responsible for this. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುವ ಜಾಗವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿರುವಾಗ ಯಾವ ನೌಕರ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಬಹುದು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಅದು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಪೂಮೋ ಷನ್ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರ್ಟಿಕಲ್ಯುಲರ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೇವಲ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಿಂದಲೂ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.— ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ, ಈ ಸದನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಪರಂತೂ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ ಸಾಬರನ್ನು ನೀವು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಕಿ. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಈಗ ನಡೆದಂಥ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪುಟೇಲರರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ

ದಂಟು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದ್ದು ಏನಂದರೆ, ಮೇಲಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಯಾರ ಯಾರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಡಿಸ್ಪಿನ್ಸರಿ ಆಕ್ಟನ್‌ಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ಬದಲು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮೈಲಿಗೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಂಶ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏನು ಮಂಚಿಟ್ಟಿರೂ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಂಚಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇರಬಹುದೆ? ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಖಾತೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಇರಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಒಂದೆ ಶ್ಲೇಷಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಎಲ್ಲರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮರು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಥಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮರು ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮರು ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಶ್ಲೇಷಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಾತು ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಾತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಘದಿಂದ ೨೨ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪತ್ರಗಳು ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವಿರೋಧಿ ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಅವರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವಿರೋಧಿ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವತ್ತು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಈವತ್ತಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರು ವರದಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ "Sorry, I am leaving the House when my subject is under discussion." ನನಗೆ ಈವತ್ತಿಗೂ ನೆನಪಿದೆ ದೇವೇಗೌಡರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರಸೂರವರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮೂರು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಅವ್ಯಯವಾನು ವಾಗಿರಬೇಕು.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು.—ಹಾವನೂರು ವರದಿ ಬಂದದ್ದು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರು ವರದಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರು ವರದಿಗೂ ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ

ಎಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿತ್ತು. ನಾವೇ ಒಂದು ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ನಗೂ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಹಾಡು ಇದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೫೨ರಿಂದ ೧೯೭೦ರ ವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಎರಡೇ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕೋಮಂಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಈ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾವನೂರು ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದದ್ದು ೧೯೭೨ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನೂ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾವನೂರು ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಪದ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಈವತ್ತು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ನಾನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಏನು ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತೋ ಅದು ಈವತ್ತಿಗೂ ಇದೆ. ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣದಿಂದಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿದೆಯೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಕಮಾನವಾದ ಪಾಲಾಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಣಾಭವನ್ನು ಕೆಲವೇ ಸೀಮಿತ ವರ್ಗಗಳು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದಂಥ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಸಿಗಬೇಕು, ಪ್ರಿಫರೆನ್ಷಿಯಲ್ ಅಪರ್ಚ್ಯುನಿಟೀಸ್ ಎನ್ನುವ ಕಾಂಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು.....

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹೌದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹುಡುಗನನ್ನು ಡಾಕ್ಟರಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೀಮಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸೀಮಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಏನು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಈ ಮಾತಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿವು ಇದೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ನನಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತದ್ದು. ಅವರ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಲ್ಲವೇ. ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡತ್ವ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾವು. ಈವತ್ತು ಎರಡು ಮೂರು ಜನರು ಹೇಳಿದರೆ.....

MR. SPEAKER.—Let us not go out of the track.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಜಾತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನಾಗಲಿ, ನನ್ನನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಲ್ಲ. “ಹುಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕ-ಸಾವು ಸತ್” ಅದರ ಈವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ರಂಗಣ್ಣನನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಕ್ಕಲಿಗನೆಂದು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಈವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈವತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನೆಂದು, ನಾನು ಹಿಂದುಳಿದವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ತೆಗೆದಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಾನು ಈ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಗತ ಆಗಬೇಕು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆರ್ಡರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಟ್ ಆದ ಮೇಲೆ ೨೫೦ ಎಕ್ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. What is the propriety? Earlier also there was disciplinary proce-

dings. Even to-day, I did know he was a Vokkaliga. ತಾವು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಈವತ್ತಿಗೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಆಗಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಮತ್ತೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಅದಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ತಿಮ್ಮಿಗೌಡ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಸ್ಲಿಮ್ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್‌ರವರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಾಂಡಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಈವತ್ತು ಅವರಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಹುಪ್ಪಾರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಹುಪ್ಪಾರ್ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈವತ್ತು ಸೊರಬಾದಲ್ಲಿ N.R.E.P grant ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದ್ದರಿಂದ ಹುಪ್ಪಾರ್‌ರವರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗಾಯತರ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರೂ ಲಿಂಗಾಯತ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದುಳಿದವ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವಿರೋಧವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬರಿ ಬುರುಡೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ ತತ್ತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಳಹದಿ ಇದೆ. ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಹಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರೇ ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅಣ್ಣ ಇರಬಹುದು ತಮ್ಮ ಅಗಬಹುದು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈವತ್ತು ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ — ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಈಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತೀರಾ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದಿರಿ. ಈ ಇಷ್ಟೋವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಿಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು, ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದಿರಿ? ತಾವು ಸಭೆಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೈನರಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಈಗತಾನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಕೋಡ್ ಆಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ಕೋಡ್ ಆಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಯಾವನೋ ಟೆಂಡರ್, ಅವರು ಪ್ರಿಪ್ರಾನ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ the House is going to vote, not a particular community is going to vote. When you are going to take disciplinary action, it must be based on merits. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಜೇಬಿನಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವಲ್ಲ, ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಮೆಂಟ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ? ಈವತ್ತು ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಮಗಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು, ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ವರೆಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ನಡೆದಿತ್ತೇ ಸಾಕು? ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು

ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈವತ್ತು ಲ್ಲ-ಫುಟ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅದು ಅಪ್ರಕೃತ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಕೂಡ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅದು ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ I am not going to proceed with it. ತಾವು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೨೦೦ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇಡಿ. ಈವತ್ತು ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಈವತ್ತು ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ? Measurements are going to be tampered. I am going to establish. Place the documents belonging to the commercial taxes buildings. Otherwise, I will get out from this House.

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಏನು ಆಗಬೇಕು ? ನನಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಅಡಿಪಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ಸುಬಂಧವಿಲ್ಲ. Do not disceiminate between A and B. That is all. I have no grudge against you. ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಒಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದವನೂ ಅಲ್ಲ; ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದವನೂ ಅಲ್ಲ. That is an authority ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದವನಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಆ ರೀತಿಯ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ನವರ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಫೈಲನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಥಾರಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ರಿವೋಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರನ್ನು ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ರಿವೋಕ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ನಾರಂಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು, ನಿನ್ನ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾರ್ಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಡಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರರನ್ನು ಅವರು ಮೈಸೂರು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಜನರಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಫೈಲುಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬಜಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾನೇ, ನಾನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾನೇ, ಇಂತಹವರು ಬೇಕಾದವರು ಇಂತಹವರು ಬೇಡವಾದರೂ ಎಂದು ನಾನು ಎಂದೂ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ದುದ್ದೈವದ ಸುಗತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬೇಡವೆಂದು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ; ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅವು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದವರೂ ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅವರು ಯಾರು ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪಪ್ಪನವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗಡೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಣ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿ.ಓ.ಡಿ., ಸಿ.ಬಿ.ಐ., ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ, ೫೦ ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಳಗಡೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ತಿಂಗಳಿಗೋ ಅಥವಾ.....

SRI H. D. DEVEGOWDA.—I do not want to take an irresponsible stand on the floor of the House. You get it examined from the ban of the Department. ಆರ್ಡಿನರಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಮತ್ತೂ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. You are committed socialist. I know that. ನೀವು ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಬಾರದು. ನಾನು ಸೌಮ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಆ ಸಂಬಂಧ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೂ ಹೋದವನಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದು ನನಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆಡಳಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಾಲ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಕಾಗ್ಗಿ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಸೋಮಯ್ಯ ಲಿಂಗಾಯಿತರೂ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪಿ.ಇಸ್ಸಾರಿ ಅವರು ಯಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI M. C. NANAIAH.—If you apply that yardstick to your Department more than 70% of your officers will have to be kept under suspension.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ
There are so many records.

SRI M. C. NANAIAH.—Do that without fear or favour. If you have got the conviction of doing it without any discrimination weed out everybody. But, do not make any discrimination if at all any discrimination has been done.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—I did it without fear.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜಾತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ತರದೇಹೋದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್‌ಕ್ಯಾಯರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಧುಗಿರಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ 'ಕಾಡ'ಕ್ಕೆ ಕಾಕಿದರೆ ಯಾರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು. ಓ.ಓ.ಡಿ. ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾರಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಏನಾದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಿಗಿ ತಪ್ಪು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶಿ-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಅವಧಿ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಾನ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತು ಅನಿಸಿಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೊದಲಿನಿಂದ ಏನು ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಮ್ಮು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಏನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನ ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಾನು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗಿರುವಂತ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೧೦-೧೨ ದಿವಸ ಕೆಳಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯ ವಿಚಲಿಸ್ಸೆ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನು ೭-೮ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಇವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ. — ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಪ್ರಭಲವಾದಂಥ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ನಿಧಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಲ್‌ನಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವೀರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಪಾಲು ಇದೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಬೇಡ. ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿಯ ವದಂತಿ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್. — ಈಗ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣ ಇಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — 1928ರಲ್ಲಿ ಪೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಡಿಪ್ಟಿನ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಸೇತುವೆಗಳಾದರೆ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸ ವಾದರೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳ ಅಷ್ಟೂ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್.ಬಿ.ಸಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ನಾವು ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದು ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಾಗ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಹಣ ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಡ್ಡೆ ಜರ್ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವೂ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿರುವ ಡೈವರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವಾಸದ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್. — ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿರು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಟ್ಟಡ ಗಳು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ

ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲವೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಯಾವ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಆಡಳಿತ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಯಾರೋ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ತಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್-ಸಾಯಿಲ್ ಇರುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

SRI QAMARUL ISLAM.—Regarding the common payscales the Hon. Minister said that he will consider it. Why not this matter be referred to the Technical Committee so that this matter can be taken up as early as possible? Will the Hon'ble Minister categorically state how much time is required to equate the payscales of engineers with that of doctors?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮಾರ್ಗದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ೧೫ ರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಇಟ್ಟರೆ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎಸ್.ಇ.ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಪ್‌ಸಮ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣದಿಂದ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೂ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣ ಇಟ್ಟರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಕಲ್‌ವರ್ಚ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗೆ ಅದರ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ೧,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ರೋಡ್‌ನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೋಡುಗಳು ಆಷ್ಟು ಕಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲೂ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್ಸ್ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದನಲ್ಲಾ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಅವರು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ ರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.—ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೇರಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡು ಬಹಳ ಪರ್ಷದಿಂದ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಕಾಸ್ಟ್, ಕೂಲಿ ಇನ್ನು ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಐಎಎಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಯೋಮಿತಿ ೫೦ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಯೋಮಿತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಇವರಿಗೂ ೫೫ ರಿಂದ ೫೮ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಲಿಮಿಟಿಂಗ್ ಕೆಲವು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ರೋಡ್ಸ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೋಡ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಹ ಆ ರೋಡ್ಸ್‌ನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಆ ರೋಡ್‌ನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಆ ರೋಡ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗಾದರೂ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಅಂತ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನಿಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸು ತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಅದು ಯಾವ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ? ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಾಬು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫-೬ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೈಂಟೇನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು ಸೇರಿವೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೈಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೇನೇ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಶಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಏನು ಹಣ ಬರುತ್ತದೋ ನಾವು ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಒ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ ಆಗಲಿ ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್ಸ್ ಆಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಸಿಲ್ವರ್ ಜೂಬಿಲಿ ರೋಡ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಿಲ್ವರ್

ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ರೋಡ್ ಹಣದಲ್ಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದಂಥಾ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಾಲೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಹಣ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಹಣ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಮಲೆನಾಡಿನ ರೋಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, I will get it examined.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಖಮರಲಾ ಇಸ್ಲಾಂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಪೇ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ರೋಡ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಆಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪೈನಾನ್ಸ್ ನಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಹಣದಿಂದಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಹೇಗಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಪಿ ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಹಣದಿಂದಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ ಡಿ ಫಂಡ್ ಅಂತ ಇದೆ, ಅದರಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್ಸ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ರೋಡ್ಸ್ ಮೈಂಟೇನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ೧,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವುಗಳ ಕಾಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆವೆ. ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೇರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷವಾದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಐಎಎಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಯೋಮಿತಿ ೫೮ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI D. B. PAWAR (Minister for Ports and Fisheries).—Sir, on the demand for Ports and Fisheries nearly ten hon. Members of the House have taken part in the discussions on this subject. They raised a number of questions and I would just like answer the questions raised by the hon. Members. Hon'ble Member Sri S. V. Naik stated that the Fisheries Roads in the coastal districts are in bad condition and they should be improved. Secondly, big business houses should not be allowed to enter into fishing industry. Ownership of the mechanised boats should be with the actual fishermen themselves. Finally, graduates from Fisheries College should be given practical inservice training. To these questions I must say as regards Fisheries Roads in coastal districts Government have already taken a decision to improve and black top them for which an allotment of Rs. 50.00 lakhs is being provided. Secondly, there are no big business houses operating in Karnataka State. Encouragement will be given to the entrepreneurs of the State to go in for deep sea fishing. Then, the suggestion that the active fishermen themselves should own the boats is a good suggestion and will be examined. Fisheries College gives both theoretical as well as practical training in Inland and Marine Fisheries including actual fishing and net making and the Fisheries graduates are giving a good account of themselves in the developmental activities of the Department. However, the suggestion of Sri Naik to give them further practical training will be kept in view and courses will be arranged as and when necessary.

Then, Sir, Hon'ble Sri Anandakunda Hegde said that protection be given to traditional fishermen; closed season to be observed during the period when fish breeds; exploitation of fisheries wealth in the deep sea to be taken up; the activities of the Fisheries Corporation which processes only about 600 tonnes out of 1,60,000 tonnes be expanded.

Deep sea fishing programme is expected to be launched some time during the year as the Malpe Fishing Harbour is likely to be commissioned. The Govt. of India will station 2 of its deep sea fishing vessels to conduct exploratory fishing off Karnataka coast. The Corporation is also examining chartering of foreign vessels for fishing in the deep sea for exploitation of Tuna. After assessing the results of these vessels, it is expected that the fishing boat owners in the State known for their enterpreneurship will also come forward and enter into this field. This ofcourse will take time.

In the proposed marine fishing belt, an area up to 5 KMs from the sea shore has been reserved for the traditional fishermen. There

is also a provision to declare the breeding period i.e., June to August, as closed season for fishing by mechanised boats. The bill also provides for registration of fishing vessels and fishing gears.

It is a fact that prawn catches are dwindling over the years but this phenomenon is not restricted to Karnataka but common all along the West Coast. Therefore, construction of trawlers is not encouraged and instructions accordingly have been given to Banks not to sanction assistance for more than 75 trawlers per year as equal number of boats are de-commissioned. As an alternative to increase prawn production, Government have a scheme to encourage owners of Kharlands to take up prawn culture and a prawn farm at Kanasa-giri near Karwar has been taken up for construction with central assistance. The Marine Products Export Development Authority will also set up a Unit Office at Kumta to promote prawn culture. These steps will increase prawn production and foreign exchange will go up. The Corporation has plans to increase their frozen fish turnover and extend their cold chain to places not covered so far. It is to be pointed out that unlike fresh fish for which there is ready sale. Frozen fish is yet to receive consumer acceptance on a wider scale.

The Corporation will be requested to look into leakage of revenue in hiring the storage facilities for fish and take immediate remedial measures. Two vans for transport of fish have been given to 2 Fisheries Co-operative Societies in South Kanara District—one under District Rural Development Society and another under National Co-operative Development Corporation and applications have already been received from some more Societies and they are being recommended to N.C.D.C. A number of private transport vehicles are employed by fish merchants to market fish and system of marketing is improving.

It is a fact that according to Central Government Rules bigger fishing vessels which come under the purview of Mercantile Marine Act are alone eligible for subsidy on diesel based on quality of prawn caught and diesel consumed. Proposals have already been submitted to Central Government that this concession should also be extended to smaller mechanised boat and this will be pursued. The Department of Fisheries insists on marketing certificate either from the Society or from the Federation to be eligible for sanctioning subsidy on Marine Diesel Engines. There are a few Societies which are defunct thereby depriving the local fishermen subsidy on Marine Diesel Engines. This special problem will be looked into and remedial measures will be taken.

Action will be taken for dredging the backwaters to provide adequate draft for berthing and make these backwaters navigable to meet the increasing demand of the fishing vessels. Waiving of fish famine loans and rice loans amounting to about Rs 23-00 lakhs is under consideration of the Government. It is the experience that fishing seasons are not consistently good and as a result, fisherman are not in a position to repay the loans within a stipulated period of 5 years, especially the purse-seiners. The Banks will be requested to extend the repayment period from 5 years to 7 years.

Sri G. Rame Gowda wanted that fish seed farm be established at Doddaballapur. There is a fish farm at Thippagondanahalli, 12 miles from Doddaballapur and this farm can meet the requirement at Doddaballapur taluk. His suggestion to culture fish in suitable varieties of fish in seasonal and long seasonal tanks and proper stocking of fish fingerlings will be kept in view. The Corporation will be asked to open a frozen fish stall at Doddaballapur. Smt. Anasuya Gajanana Sharma has made a suggestion for improving Keni Harbour by dredging the river mouth; the matter has been referred to the PWD for investigation. Harwada Fisheries Road will be improved and black topped under the proposed 50 lakhs scheme. Regarding deep sea fishing, I have touched this point in my reply to Sri Ananda Kunda Hegde.

Sri Rodrigues has raised certain questions. I was really surprised that the Hon'ble Member who was incharge of the Fisheries and Ports Department has raised those questions and expressed certain fears about some matters. However, it is my duty to give him the reply. He has raised the question about the Mangalore Fishing Harbour. The revised estimates for Mangalore Fishing Harbour have been submitted to Government of India for administrative approval. As soon as the administrative approval is received, the work will be taken up. Perhaps, the Hon'ble Member may be aware that a bill has already been passed in this very House by which the Management of the Mangalore Ports Trust was taken over by the Government of India under its management.

Regarding Malpe fishing harbour project office, I would like to say that the Office of the Project Co-ordinator is still at Udupi whereas the Project Co-ordinator has been shifted temporarily to Bangalore and at present upto end of September. Thereafter, he will be shifted to Udupi. Mr. Rodrigues enquired about the export of frozen fish to middle east by the Fisheries Corporation. The Corporation has exported 130 tonnes of Mackerels and received further orders for about 250 tonnes. This will be met in the ensuing

season. Export of frozen fish to the middle-east is expected to increase in the coming years. In view of the meagre budget of the Department, the State Housing Board has been requested to take up construction of quarters for the fish farm staff. To the extent possible, a few quarters have been constructed at the selected fish farms for the staff.

Hon'ble Member Sri Chandre Gowda has suggested to develop fisheries of Ayyenakere and another tank. These tanks will continue to be developed to make available prime fresh water fish to local consumers.

Hon'ble Member Sri T. D. Mayanna has suggested to have a separate Directorate for Inland Fisheries for all-round development of inland fisheries. No Maritime State in India has a separate Directorate for Inland Fisheries. However, a post of Joint Director of Fisheries to exclusively look-after development of inland fisheries is being sanctioned. The staff quarters at Morkonahally will be provided with electricity and also lighting will be provided to the farm to prevent recurrence of theft of fish. As regards development of tanks in the area, it is the policy of the Government that private individuals, co-operatives and the local bodies should forward and take the tanks on lease. The Department of Fisheries will provide fish seed and give technical assistance to them.

6-00 P.M.

Then the hon'ble Member Sri Kadidal Divakar expressed the fear that the iron content is the factor mainly responsible for poor breeding in Bhadra fish farm is not correct. The main reason is that the quality of water of Bhadra Reservoir is effected due to high hydrogen sulphide due to rotting of submerged trees. Canal closure is also another reason for adversely affecting the breeding. In spite of this, the farm is producing about 3 crores of both major carp and common carp fish seed per annum. To get over this problem it is proposed to provide alternative water supply. The Board for prevention of water pollution will be requested to examine the pollution of suspected iron content in Bhadra reservoir periodically. The pollution Control Board is monitoring discharge of effluents let into the sea by the Industries and control measures are being taken. The Director of Fisheries, is a Member of the Board, and there is co-ordination between the Department and Water Pollution Control Board, to safeguard both Inland and marine fisheries wealth

Import of fish seed from Calcutta was stopped long back. However, seed of Catla on small is being imported from the neighbouring States as this State is in short supply of this variety of seed. At present the State is providing seven crores of fish seed whereas the ultimate requirement is around 40 crores.

We have already allotted the first industrial estate at Kabini to a group of 2 Fisheries Graduates. There is a proposal to allot 3 more fish farms to other graduates. They will also be encouraged to construct farms in Government lands below the reservoir with the financial assistance from Banks.

Then the hon. Member Sri Raju Gowda has raised certain questions regarding the functioning of the Department. He has made the charge that the Department of Fisheries has done almost nothing during the last 25 years of its existence. I have to respectfully disagree with the observation made by the Hon'ble Member. I would like to reiterate that during the past 25 years the Department of Fisheries has made substantial progress both in Marine and Inland Fisheries and is now one of the leading states in the country in the Development of Fisheries. While progress has been made in the Inland Fisheries I agree that much more remains to be done and we have initiated several measures to achieve this end. Emphasis has been given on the production of fish seed. The fish farms are being expanded, new fish farms are constructed. Fisheries Graduates are encouraged to take up fish seed production. The Departmental farms will be leased out to them, also the Central Government has come forward to assist the State Government to put up 2 Fish Farms through the Fisheries Development Corporation each costing Rs. 40 lakhs. These measures will certainly help to step up fish seed production substantially. To increase fish production, tanks are now being leased to individuals, Co-operatives and Panchayats on long lease basis. Financial assistance will also be arranged from financial institutions to them to develop the tank fishery. I am confident that Inland fish production will go up from the present average production of 46,000 tonnes per annum. Comparison has been made by Sri Raju Gowda that though the State has got 2 coastal Districts, major investments by the Department of Fisheries has been in these two Districts particularly in South Canara District and Inland district have been totally neglected. This is not correct. By its very nature coastal fisheries is capital intensive requiring heavy financial outlays on providing infrastructural facilities also the investment on fishing boats is quite high. On the other hand, Inland fisheries is a

cultura of fishery and requires relatively less investment. Still the Department fisheries is providing adequate budget grants for the development of Inland fisheries. Out of 4 lakhs Hectares available for fish culture 1 lakh Hectres has been brought under fish culture and the remaining 3 lakhs hectares will be covered in a phased manner.

Inland Fisheries Reserach Station has been set up at Bhadra. This will be strengthened and specific problems of Inland fisheries will be tackled. Also adequate budget provision will be made for the Gundal Eish Farm.

As regards exploitation of Cauvery Stretch bordering Karnataka (Kollegal taluk) and Tamilnadu I have to clarify that stretch of Cauvery 6 Kms. below and 6 Kms. above Hogenkal Falls has been declareas fish sanctuary by Tamilnadu. Since this is a conservation measure, this sanctuary has also to be observed by the Fishermen of Karnataka side as it is in the interest of development of entire Cavery river. Barring these stretches the rest of the river about 44 Kms. in length is available for exploitation to the fisherman of our State. The Fisheries Co-operative Society at Harle in Kollegal Taluk is unfortunately defunct. This society will be revived and all possible assistance will be given to exploit the reverine fisheries wealth.

Dr. H. L. Thimmegowda has also raised certain questions that formerly village panchayts in Heggadadevanakote and Hunsur taluks were taking up fish culture in their ponds and earning Rs. 4,000 to 5,000 revenue every year but now this activity is not being porsued and the Department of Fisheries should encourage panchayats to resume fish culture. In Mysore District a Fish Farmers Development Agency has been functionieg since 1975. Government have transferred fishery rights of minor tanks from village panchayats to toe Agency. The agency trains youths in fish culture and after training allots the tanks to them for intensive development of fisheries and supplies fish seed and other inputs at subsidised rates. The agency has been doing very good work and adjudged as the second best in the country. The Agency assists the Panchayats to take up fish culture and trains the staff sponsored by them. In Mysore District out of 240 Panchayats which have ponds, 1-7 panchayats have already taken up fieh culture. The remaining 53 Panchayats will be covered under the programme.

As regards establishment of fish seed production farm in Hunsur Taluk it is to be stated that there are already 3 fish farms in the District at Nugu Kabini and Gundal. Therefore, the Department

proposes to allot land in Karimundenhalli in Hunsur Taluk to Fisheries Graduates to construct a fish farm with assistance from the Commercial Banks and Subsidy from the Government. Under the scheme the Department will by the fish seed produced by the Graduates. I hope the explanation given by me will satisfy the hon'ble Members and I request them to pass the demands.

MR. SPEAKER.—I shall now put the Demands to vote. The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of demands inclusive of amounts granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1983 in respect of Demand No. 43, 44, 45 and 63.

The motion was adopted and sums were granted

As directed by the Chair the Demands for grants adopted by the House are reproduced below :—

DEMAND No. 43

PUBLIC WORK (EXCLUDING CONSTRUCTION)

“That a sum not exceeding Rs. 45.74.18,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March 1983 in respect of “Public Works Excluding Construction.”

DEMAND No. 44

BUILDINGS

“That a sum not exceeding Rs. 5,29.25,000 on Revenue Account and Rs. 19.94.55.000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on Account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Buildings”

DEMAND No. 45
ROAD AND BUILDINGS

“That a sum not exceeding Rs. 40,35,94,000 on Revenue Account and Rs. 16,83,06,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account, be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Roads and Bridges’”

DEMAND No. 63
FISHERIES

“That a sum not exceeding Rs. 3,98,73,000 on Revenue Account and Rs. 71,50,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on Account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Fisheries’”

Discussion and the Voting Demands for grants for the year 1982-83

SRI G. MADE GOWDA (Hon. Minister For Forest, Mines and Geology).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

DEMAND No. 6

“That sum not exceeding Rs. 3,95,96,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Mines and Geology.’”

DEMAND No. 21

“That sum not exceeding Rs. 28,26,24,000 on Revenue Account and Rs. 82,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Forests’

The question was proposed

SRI A. JAKANUR,—Hon. Minister for Labour and Employment).—

Sir, on the recommendation of Governor. I beg to move :

DEMAND No. 60

“That a sum not exceeding Rs. 17,12,70,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Labour and Employment’”

The question was proposed

ANNOUNCEMENTS

MR. SPEAKER.—I have received a letter from Sri K. Prabhakar stating that he has joined Congress (I) Legislature Party and has requested to allot a seat for him accordingly. I have also received a letter from the leader of the Karnataka Legislature Congress I party stating that Sri K. Prabhakar has been admitted to Congress (I) Party.

He has been allotted seat No. 216

I have received a letter signed by Sri S. Bangarappa, Sri S. S. Mahajan Shetty, Sri M. Ramappa, and Sri G. Basavanappa informing me that they have joined the United Democratic Front. As a result of this the following changes will be made in the seating arrangements:

	Seat No.
1. S. R. Bommai ...	137
2. Sri J. H. Patel ...	138
3. Sri S. Bangarappa ...	139

Now, the Hon. Member Sri M. C. Nanaiah to initiate the discussion on Demands.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, we will continue it tomorrow we are sitting right from 9-00 a. m.

MR. SPEAKER.—I am also sitting along with you.

SRI M. C. NANAIAH.—We will continue tomorrow Sir, It is already 6.15 p.m.

MR. SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet again tomorrow at 9-00 a. m.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock Wednesday, the 14th July, 1982.